

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

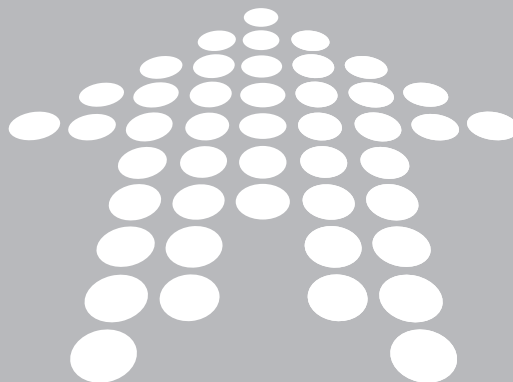

NALED

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA V

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2012/13*

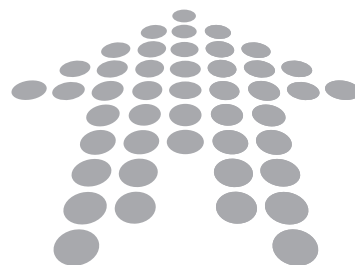
NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA V

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2012/2013*

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

OBAVEŠTENJE O AUTORSKOM PRAVU

Obaveštenje o autorskom pravu

© 2012 Nacionalna Alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED)

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija

www.naled-serbia.org

Sva prava zadržana.

Ovim se daje dozvola za korišćenje, kopiranje i distribuciju sadržaja ovog dokumenta isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a.

Ovaj dokument je proizvod izvršne kancelarije Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovom dokumentu ne moraju nužno reflektovati stavove predstavnika Izvršnog ili Upravnog odbora NALED-a. Svi napori su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost informacija iznetih u ovom dokumentu. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u dokumentu ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proisteklu iz ili u vezi sa korišćenjem ovog dokumenta.

Štampanje ove publikacije omogućeno je uz pomoć američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili vlade Sjedinjenih Američkih Država.

SADRŽAJ

POZDRAVNA REČ	8
UVOD	9
1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE	
1.1 UKINUTI OBAVEZU DOSTAVLJANJA GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA NA VIŠE MESTA	12
1.2 PRODUŽITI ROKOVE ZA PODNOŠENJE PORESKIH PRIJAVA	13
1.3 OMOGUĆITI DOBIJANJA POTVRDA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM	14
1.4 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA	15
1.5 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA JE IZVRŠEN PROMET ROBE I USLUGA	16
1.6 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA O PROMENI PODATAKA O PDV OBVEZNIKU	17
1.7 UJEDNAČITI PRAKSU DOSTAVLJANJA OBRASCA PDV PRIJAVE	18
1.8 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJOM PDV-A	19
1.9 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA BEZGOTOVINSKE NAPLATE USLUGA PREKO FISKALNE KASE	20
1.10 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA PROMETA PIČA PREKO FISKALNE KASE NA FESTIVALIMA	20
1.11 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA PROMETA USLUGA PROJEKTOG BIROA PREKO FISKALNE KASE	21
1.12 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)	22
1.13 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAČAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBVEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET DOBARA U INOSTRANSTVO	22
1.14 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I PROŠIRITI LISTU ULAGANJA NA KOJA SE ODNOSI OVA OLAKŠICA	23
1.15 OMOGUĆITI KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA BEZ VREMENSKOG OGRANIČENJA	23
1.16 POJEDNOSTAVITI POVRAČAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA	24
1.17 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU POVRAČAJA PLAĆENOG PDV-A FIZIČKIM LICIMA PRILIKOM KUPOVINE PRVOG STANA	25
1.18 NEIZBALANSIRANA KAZNENA POLITIKA PO ZAKUNU O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI	26
1.19 USKLADITI RADNO VREME PORESKE UPRAVE SA POTREBAMA STRANAKA	26
1.20 FORMIRATI KOMORU RAČUNOVOĐA	27
1.21 UKINUTI OBAVEZU SERTIFIKACIJE SOFTVERA ZA RAD SA FISKALNIM UREĐAJIMA	27
1.22 OBEZBEDITI SOFTVERSKO EVIDENTIRANJE UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE, KOJE ISKLJUČUJE PREDAJU OBRAZACA NA ŠALTERIMA PORESKE UPRAVE	28
1.23 OBEZBEDITI MOGUĆNOST UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE NA JEDAN RAČUN	29
1.24 DODATNO UNAPREDITI USLOVE ZA OTPOČINJANJE POSLOVANJA	30
1.25 POJEDNOSTAVITI OTVARANJE RAČUNA U POSLOVNOJ BANCII	31
1.26 SMANJITI DOPRINOSE I POREZE NA ZARADU	32
1.27 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE	33
1.28 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA LOKALNE KOMUNALNE TAKSE ZA ISTICANJE FIRME NA POSLOVNOM PROSTORU	34
1.29 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ODREĐIVANJA LOKALNIH KOMUNALNIH TAKSI I NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA	35
1.30 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA POLUGODIŠNJIH I GODIŠNJIH EVIDENCIJA U VEZI SA PROMETOM DUVANSKIH PROIZVODA	36

SADRŽAJ

1.31	UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA TROŠKOVA OPOMENE ZA NEPLAĆENU TAKSU U POSTUPKU PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI	36
1.32	UKINUTI ADMINISTRATIVNE TAKSE U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI	37
1.33	POJEDNOSTAVLJENJE PRIVREMENOG UVOZA	37
1.34	UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA EVIDENCIJE PRODATIH TURISTIČKIH PUTOVANJA NA DNEVNOM NIVOU	38
1.35	OMOGUĆITI REALIZACIJU HIPOTEKE U VANSUDSKOM POSTUPKU	39
1.a MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE I NARODNA BANKA SRBIJE		
1.36	EVIDENTIRANJE ZAKLJUČENIH SPOLJNOTRGOVINSKIH POSLOVA	40
1.37	UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA ZAKLJUČENIH SPOLJNOTRGOVINSKIH POSLOVA	41
2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA		
2.1	UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE KNJIŽICE	42
2.2	POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA	43
2.3	IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA	44
2.4	POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJA NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA	45
2.5	IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA	46
2.6	UKINUTI ZABRANU OBAVLJANJA ODREĐENIH VIDOVA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PRIVATNOM SEKTORU	46
2.7	OMOGUĆITI UTVRĐIVANJA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD (ODREĐIVANJA BOLOVANJA) OD STRANE ZDRAVSTVENE USTANOVE OSNOVANE PRIVATNIM KAPITALOM	47
2.8	POTVRDA O IZVRŠENOJ KONTROLI SERIJE LEKA	48
3. MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE		
3.1	UKINUTI RADNU KNJIŽICU	49
3.2	OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU	50
3.3	UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA	51
3.4	POJEDNOSTAVITI PROCEDURU PRIJAVE ZAPOSLENIH NA OBAVEZNO OSIGURANJE	52
4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA		
4.1	UBRZATI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE	53
4.2	PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	54
4.3	OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	55
4.4	OMOGUĆITI ZAKUPACU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU	56
4.5	UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I KOMUNALNE NAKNADE	57
4.6	POJEDNOSTAVITI PROCEDURU KONVERZIJE PRAVA KORIŠĆENJA U PRAVO SVOJINE NA GRADSKOM GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU BEZ NAKNADE	58
4.7	UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA	59
5. MINISTARSTVO SPOLJNE I UNUTRAŠNJE TRGOVINE I TELEKOMUNIKACIJA		
5.1	UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEPU KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA	60
5.2	UKINUTI OBAVEZU OGLAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVLJA DEKLARACIJU SA PODACIMA	60

SADRŽAJ

6. MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA	
6.1 OMOGUĆITI PREUZIMANJE BILATERALNIH DOZVOLA ZA PREVOZ NA GRANIČNIM PRELAZIMA	61
6.2 POJEDNOSTAVITI I MODERNIZOVATI PROCEDURU PRIJAVLJIVANJA I REGISTRACIJA MEĐUMESNIH I MEĐUNARODNIH AUTOBUSKIH LINIJA	61
7. MINISTARSTVO ENERGETIKE, RAZVOJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	
7.1 POJEDNOSTAVITI IZVOZ ZAŠTIĆENIH BILJNIH VRSTA	62
7.2 RAZJASNITI NAČIN OBRAČUNA EKOLOŠKE TAKSE	63
7.3 DONETI PODZAKONSKA AKTA ZA PRIMENU ZAKONA O ENERGETICI	64
8. MINISTARSTVO PRAVDE I DRŽAVNE UPRAVE	
8.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI	65
8.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN	66
9. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	
9.1 UBRZATI PROCEDURU IZDAVANJA LIČNE KARTE	67
10. MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA	
10.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA DOZVOLE ZA IZNOŠENJE IZ ZEMLJE UMETNIČKIH DELA	68
11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA	
11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH PROISTIČU NAKNADNA REŠENJA	69
11.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA	70
11.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA	71
11.4 IZMENITI PODZAKONSKA AKTA KOJIMA SE U ADMINISTRATIVNIM PROCEDURAMA TRAŽE IZVODI IZ MATIČNIH KNJIGA I UVERENJA O DRŽAVLJANSTVU	72
12. NARODNA BANKA SRBIJE	
12.1 USVOJITI ZAKON O ELEKTRONSKOM NOVCU	73
12.2 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM	74
13. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE	
13.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA	75
13.2 PREISPITATI POLITIKU TAKSI KOJE NAPLAĆUJE LOKALNA SAMOUPRAVA	76
13.3 USPOSTAVITI JEDNOŠALTERSKI SISTEM ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE	77
ANEKS 1: ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI PREDUZEĆA	78
ANEKS 2: INDEKS KVALITETA REGULATORNOG OKRUŽENJA	80
ANEKS 3: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI	81
O NALEDU	84

POZDRAVNA REČ

Poštovani članovi i partneri,

Zadovoljstvo mi je što mogu da vam predstavim peto, unapređeno izdanje Sive knjige propisa koje donosi 22 nove preporuke za izgradnju boljeg poslovnog ambijenta u Srbiji. Sa ništa manje entuzijazma i upornosti u odnosu na prethodnih pet godina, nastavljamo pažljivo da beležimo sve nepotrebne prepreke na koje nailazi privreda i da pronalazimo nove mehanizme za njihovo prevazilaženje.

Kako bismo dali dodatnu snagu Sivoj knjizi i vetar u leđa reformama u Srbiji, ove godine pokrenuli smo u saradnji sa našim partnerima iz USAID Projekta za bolje uslove poslovanja (BEP), Fondacije za otvoreno društvo i Radio-televizije Srbije, novu nacionalnu kampanju za smanjenje suvišne administracije pod nazivom Pitajte kada. Kampanja je motivisala građane i privrednike da nam se pridruže u borbi protiv birokratije, a državne institucije – da reaguju. Tako je Ministarstvo finansija i privrede, na našu inicijativu ukinulo čak 138 parafiskalnih nameta, a Ministarstvo zdravlja je smanjilo za 2/3 broj dokumenata neophodnih za ostvarivanje prava na naknadu tokom trudničkog i svakog drugog bolovanja dužeg od 30 dana. Preostali relevantni administrativni problemi koji su pristigli na adresu NALED-a u okviru kampanje našli su svoje mesto u Sivoj knjizi V, koja sada sadrži 76 preporuka državnim institucijama.

Iako smo postigli zapažene rezultate, pred nama je i dalje veliki posao – ostalo je još 58 komplikovanih procedura i birokratskih problema koji čekaju na svoje razrešenje u 2013. godini. Za to je potrebno snažno angažovanje sva tri sektora društva – privatnog, javnog i civilnog, i što jači pozitivni pritisak na odgovorne za unapređenje privrednog ambijenta. Svi znamo šta je potrebno uraditi. Ostaje samo pitanje KADA?

Vladimir Čupić

Predsednik Upravnog odbora NALED-a

Svrha Sive knjige je da bude dovoljno glasna i ubedljiva, kako bi uticala na izmenu propisa u skladu sa potrebama privrede i građana. Siva knjiga V sadrži ukupno 76 preporuka, od kojih su 22 nove. Stare preporuke su u određenoj meri doradene, precizirane ili modifikovane. U 2012. godini rešeno je samo 6 problema identifikovanih u Sivoj knjizi a u postupku sprovođenja je još 12. Ipak, slobodno možemo reći da su rezultati Sive knjige veći od broja sprovedenih preporuka. Uticaj je nepobitan i na sprovođenje sveobuhvatne reforme propisa i na ukidanje parafiskalnih nameta.

U ovoj godini eliminisana je obaveza obaveštavanja o promeni podataka o PDV obvezniku, pojednostavljeno je otvaranje računa u poslovnoj banci, ukinuta je obaveza plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru za preduzetnike i mala pravna lica, a ukinuta je i obaveza evidentiranja zaključenih spoljnotrgovinskih poslova. Sve se to desilo uglavnom tokom septembra meseca 2012. godine, kada su predlozi Sive knjige prihvaćeni kao dobrodošli.

Pored ukidanja lokalnih komunalnih taksi, u reformi ukidanja parafiskalnih nameta, ukinuta je i obaveza plaćanja tzv. „šumarine“ i tri parafiskalna nameta u građevinarstvu, dok je reforma sudskih taksi tema koja je tek načeta tom reformom.

NOVINE ZA 2013.

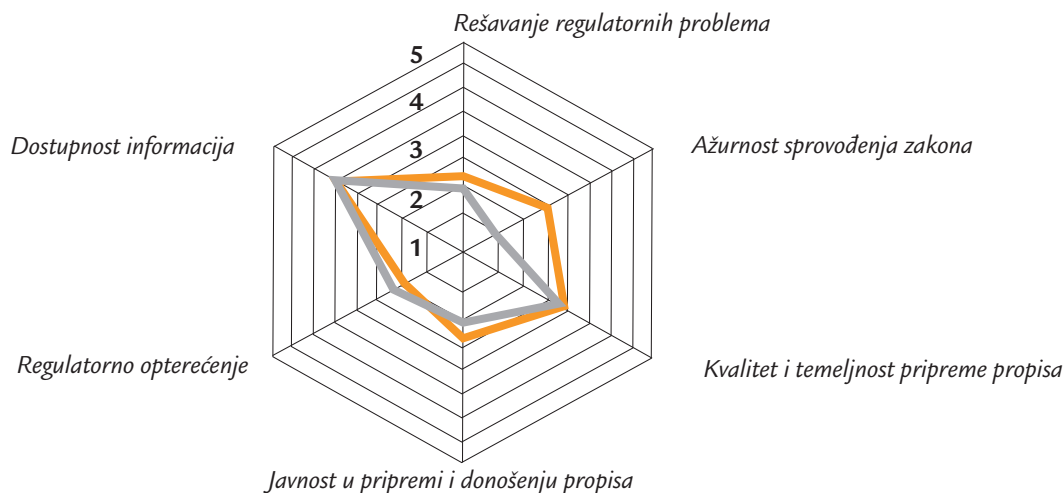
Od 22 nove preporuke u Sivoj knjizi V nekoliko bismo istakli:

- *Predložili smo ukidanje radnih i zdravstvenih knjižica, kao potpuno prevaziđenih dokumenata, imajući u vidu uspostavljene elektronske registre osiguranika i mogućnosti koje pružaju elektronske lične karte.*
- *S obzirom da je reforma sudskih taksi tek započeta, u ovo izdanje Sive knjige uveli smo preporuku za ukidanje nekih sudskih taksi i ujednačavanje visine taksi za fizička lica i privredne subjekte.*
- *Kroz preporuke koje se odnose na ubrzanje procedura pred Katastrom Republičkog geodetskog zavoda, pokušaćemo da utičemo na pojednostavljenje i skraćenje neprihvatljivo duge procedure upisa prava svojine na nepokretnostima. U pojedinim slučajevima procedura upisa traje i preko godinu dana što privredi komplikuje poslovanje, a građanima prodaju i kupovinu nepokretnosti.*

U ovom izdanju Sive knjige izračunat je ukupan trošak za ispunjavanje administrativnih obaveza za standardno preduzeće - trgovinsko preduzeće sa 10 zaposlenih radnika¹. Za ispunjavanje 16 najučestalijih administrativnih obaveza izračunato je da preduzeće troši oko 3500 evra godišnje.

Analizu rezultata koje Srbija postiže na međunarodnim listama konkurentnosti (Svetske banke i Svetskog ekonomskog foruma²), dopunili smo analizom NALED-ovog indeksa regulatornog okruženja³ po kojem Srbija dostiže tek 31 % pretpostavljenog standarda. Na osnovu ankete⁴ koju je NALED sproveo u novembru 2012. ocenjeno je i mišljenje privrede o regulatornom okruženju. Uočava se veliko podudaranje percepcije privrednika i NALED-ovog indeksa. To nam govori da je privreda svesna realne slike kvaliteta regulatornog okruženja a s druge strane govori da je NALED-ov indeks dobar pokazatelj mišljenja privrede.

GRAFIKON 1: Stepen korelacije indeksa i ankete u svakoj od 6 komponenti regulatornog okruženja

NALED će kroz Sivu knjigu i druge projekte nastaviti da vrši pozitivan pritisak na regulatorna tela i nadamo se da će ovoga puta sva nadležna ministarstva i institucije prepoznati ove naše preporuke kao dobronamerne inicijative i da će shodno tome brže reagovati na iste. Posebno bi bilo značajno da više sluha za naše preporuke pokažu ministarstva i institucije koje u ovoj godini nisu ostvarila nikakve rezultate u realizaciji naših preporuka.

¹ Aneks 1

² Aneks 3

³ Aneks 2

⁴ Za svaku od komponenti indeksa regulatornog okruženja privredni subjekti su dali i ocenu kroz anketu.

IZLAZ IZ LAVIRINTA

SIVA KNJIGA V: PRESEK STANJA, DECEMBAR 2012.

R.BR.	NADLEŽNA INSTITUCIJA	UKUPAN BROJ PREPORUKA	REŠENI PROBLEMI	DELIMIČNO REŠENI PROBLEMI / REŠAVANJE U TOKU	NEREŠENI PROBLEMI	NOVE PREPORUKE
1.	Ministarstvo finansija i privrede	35	3	7	19	6
1.a	Ministarstvo finansija i privrede i NBS	2	1	1	-	-
2.	Ministarstvo zdravlja	8	1	-	3	4
3.	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike	4	-	1	2	1
4.	Ministarstvo građevinarstva i urbanizma	7	-	1	2	4
5.	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija	2	-	-	2	-
6.	Ministarstvo saobraćaja	2	-	-	2	-
7.	Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine	3	1	-	1	1
8.	Ministarstvo pravde i državne uprave	2	-	-	-	2
9.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	1	-	-	-	1
10.	Ministarstvo kulture i informisanja	1	-	-	1	-
11.	Više ministarstava	4	-	1	2	1
12.	Narodna banka Srbije	2	-	1	1	-
13.	Lokalna samouprava	3	-	-	1	2
	UKUPNO	76	6	12	36	22

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.1 UKINUTI OBAVEZU DOSTAVLJANJA GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA NA VIŠE MESTA

OPIS PROBLEMA

Postoji zakonska obaveza istovremenog dostavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja Narodnoj banci Republike Srbije, Poreskoj upravi i Agenciji za privredne registre. Pri tome se plaća posebna taksa za dostavljanje ovog izveštaja NBS, kao i posebna taksa za dostavljanje ovog izveštaja Agenciji za privredne registre. Posebnom odlukom NBS je predviđeno da samo pravna lica koja dostavljaju izveštaj u elektronskoj formi (na disketi, odnosno CD-u besplatno dobijenom od NBS) ne plaćaju ovu naknadu. Sva ostala pravna lica za dostavljanje i obradu izveštaja plaćaju dve takse – NBS i APR.

PREDLOG REŠENJA

Smatramo da dostavljanje godišnjih finansijskih izveštaja različitim državnim institucijama predstavlja nepotrebno nagomilavanje obaveza privrednim subjektima. U tom smislu predlažemo bolje povezivanje i bolju međusobnu saradnju između državnih institucija kojima su potrebni finansijski izveštaji. Predlažemo da se ovaj izveštaj dostavlja samo Agenciji za privredne registre, a ostale službe mogu da ga elektronskim putem preuzimaju od te agencije.

Izmenama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", broj 46/2006 i 111/2009) kao i Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", broj 55/2004, 61/2005 i 111/2009 - dr. zakoni) koje su stupile na snagu krajem 2009. godine ukinuta je obaveza za pravna lica da podnose finansijske izveštaje Narodnoj banci Srbije. Nakon ovih izmena ostala obaveza podnošenja finansijskih

izveštaja APR-u i Poreskoj upravi. Naime, nakon podnošenja finansijskih izveštaja Agenciji za privredne registre. Poreskoj upravi se uz o razac PDP dostavlja finansijski izveštaj (poreski bilans), na osnovu koga se određuje dobit. Međutim, uz poresku prijavu i poreski bilans, poreski obveznik je dužan da nadležnom poreskom organu dostavi (ponovo) i finansijske izveštaje koje je dužan da podnese nadležnom organu u skladu: sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija (bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i dr.).

PROPISI

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS" 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11) - član 63. st.2

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.2 PRODUŽITI ROKOVE ZA PODNOŠENJE PORESKIH PRIJAVA

OPIS PROBLEMA

Redovna mesečna obaveza svih poreskih obveznika je i predaja poreskih prijava za sve oporezive isplate od 01. do 05. u tekućem mesecu za prethodni mesec, a obveznici PDV prijave predaju do 10. u mesecu.

Ovakva obaveza u praksi oduzima dosta vremena zbog čekanja u redovima. Postupanje u rokovima otežava to što ti rokovi često ističu tokom vikenda ili praznika. Samo u 2011. godini u januaru je taj rok realno trajao 3 dana, u februaru i martu 4 dana, u aprilu 3 dana, u maju 4 dana, u junu i julu 3 dana.

PREDLOG REŠENJA

Produžiti rokove za dostavljanje poreskih prijava.

Predlog:

- U članu 41. stav 3. Zakona o preskom postupku i poreskoj administraciji iza broja: "5" dodaje se reč "radnih".
- U članu 50. stav 1. Zakon o porezu na dodatu vrednost iza broja "10" dodaje se reč "radnih".

Izmenama Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji nije menjan rok iz člana 41. stav 3, tako da preporuka u tom delu nije prihvaćena. Izmenama člana 50. stav 1. Zakon o porezu na dodatu vrednost rokza podnošenje poreske prijave je produžen sa 10 na 15 dana, čime je sprovedena preporuka.

PROPISI

- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12 i 93/12)
- Zakon o porezu na dodatu vrednost "Službeni glasnik RS", br.84/04, 86/04, 61/05 i 61/07)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.3 OMOGUĆITI DOBIJANJE POTVRDA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM

OPIS PROBLEMA

Kada je poreskom obvezniku, radi ostvarenja određenih prava, potrebna potvrda da je izmirio sve poreske obaveze – on mora lično da ode u određenu poresku službu (kancelariju), da preuzme obrazac zahteva, da lično popuni taj zahtev, plati određenu naknadu (različito po poreskim upravama), da ukoliko ima određenih obaveza izvrši sravnjenje poreske evidencije, plati razliku dospelih obaveza (ukoliko iste postoje), a onda ponovo ode po “uverenje o izvršenim poreskim obavezama”. Problem je u tome da ne postoji mogućnost da se elektronskim putem obavi ovaj posao (kontrolise poreska obaveza, podnese zahtev, preuzme uverenje).

Dodatni problem predstavlja to što se u praksi radnici Poreske uprave pozivaju na rok od 15 dana, propisan članom 161. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku, koji je propisan kao krajnji rok za izdavanje uverenja iz evidencija. Ovo i pored toga što ta odredba izričito propisuje da se takvo uverenje izdaje stranci na usmeni zahtev, po pravilu, istog dana. Primena ovog zakona na poreski postupak propisana je članom 3. Stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

PREDLOG REŠENJA

Poreska uprava treba da omogući pribavljanje potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem, bez naplate troškova.

Predlažemo da se do stvaranja uslova za pribavljanje ovog uverenja elektronskim putem, internim aktima Poreske uprave propiše da se potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi izdaje poreskom obvezniku na licu mesta odmah po podnetom zahtevu, a s obzirom da se provera stanja poreskih obaveza može izvršiti jednostavnim uvidom u informacioni sistem Poreske uprave.

Takođe, predlažemo da se iz sadržine potvrde o izmirenju poreskih obaveza izbacila rečenica koja onemogućava poreskom obvezniku da potvrdu koristi u bilo koju svrhu.

 U SPROVOĐENJU

PROPISI

- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (“Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12 i 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.4 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA

OPIS PROBLEMA

Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje da žalba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta. Ova odredba u praksi izaziva probleme poreskim obveznicima, naročito kad se ima u vidu rok u kojem nadležni organi rešavaju žalbe. Iako je propisan rok za rešavanje žalbe 60 dana, u praksi postupci po žalbi traju znatno duže i za to vreme Poreska administracija ima ovlašćenja da u redovnom postupku, naplati obaveze po osnovu javnih prihoda sa računa poreskih obveznika. Čak i kada se rešenje ukine, poreskom obvezniku se novac vraća uz zakašnjenje.

Neosporno je da zbog ovakvog zakonskog rešenja obveznici često dolaze u situaciju blokade računa i otežanog poslovanja, a krajnji rezultat može biti i stečaj. Podnosioci inicijative za ovu preporuku ukazuju da u praksi ovaj problem ne rešava diskreciono pravo Poreske uprave iz člana 147. stav 2. Zakona da odloži izvršenje, ako obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS" br. 80/2002; 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09 i 72/09), tako što će se propisati da žalba odlaže izvršenje do konačnosti poresko-upravnog akta.

!NOVO

PROPISI

- *Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12 i 93/12)*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.5 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA JE IZVRŠEN PROMET ROBE I USLUGA

OPIS PROBLEMA

Prema odredbama Zakona o porezu na dodatu vrednost, obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a nastaje najranije dana kada je izvršen promet robe i usluga, bez obzira na činjenicu kada će biti izvršena naplata potraživanja od kupaca. Obaveza obračuna PDV-a koja nastaje danom prometa dobara i usluga dovodi do čestih situacija da poreski obveznik duguje PDV za robu koju ni sam nije naplatio. Sa druge strane, ukoliko je roba plaćena avansno, Zakon nameće obavezu obračunavanja PDV-a danom kada je izvršeno plaćanje. Očigledno je da navedena rešenja nisu uzela u obzir potrebe privrede, odnosno destimulativne efekte primene pravila o nastanku obaveze na obim prometa robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Razmotriti izmenu odredbe člana 16. Zakona o PDV-u, u smislu da se utvrdi da poreska obaveza nastaje danom kada su potraživanja od kupaca naplaćena, a ne danom kada je promet dobara i usluga izvršen.

Preporuka da se PDV plaća po naplati potraživanja, a ne po fakturisanju, delimično je sprovedena kroz izmene Zakona o porezu na

dodatu vrednost i to samo za obveznike PDV-a čiji ukupan promet dobara i usluga u prethodnih 12 meseci nije bio veći od 50.000.000 dinara, pod uslovom da je konkretan obveznik u tom periodu neprekidno bio evidentiran za obavezu plaćanja PDV-a. Odlaganje plaćanja PDV-a limitirano je na 6 meseci od dana izvršenog prometa. Međutim, ovakvim selektivnim pristupom dovedeni su u neravnotežan položaj veći privredni subjekti, koji takođe imaju problem u naplati potraživanja, tj. "kreditiranju" PDV-a, koji je u međuvremenu povećan na 20%.

PROPISI

- Član 16. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.6 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA O PROMENI PODATAKA O PDV OBVEZNIKU

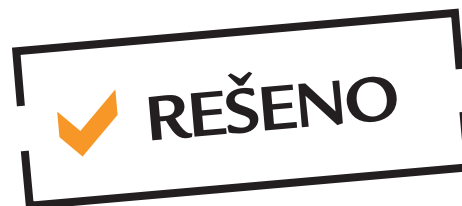
OPIS PROBLEMA

Član 38. stav 4. Zakona o o porezu na dodatu vrednost propisuje obavezu da poreski obveznik obavesti Poresku upravu u roku od pet dana o promeni naziva ili drugog podatka iz evidencione PDV prijave. Poreska uprava kao datum promene podatka, od kog dana se računa ovaj rok, uzima datum donošenja rešenja Agencije za privredne registre. U praksi se dešava da poreski obveznik, bez svoje krivice, shodno članu 60. stav 1. tačka 15. Zakona o porezu na dodatu vrednost bude kažnjen novčanom kaznom od 100.000,00 dinara do 1.000.000,00 dinara kao pravno lice, a da odgovorno lice bude kažnjeno novčanom kaznom od 10.000,00 dinara do 50.000,00 dinara.

Članom 29. stav 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji predviđena je obaveza Agencije za privredne registre da dostavlja obaveštenje Poreskoj upravi o izvršenom upisu u Registar privrednih subjekata i o promeni podataka od interesa za promet. APR to i čini, ali Zakon obavezuje poreske obveznike da istovremeno uz APR obaveštavaju Poresku upravu i dostavljaju joj identične podatke.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izvrši izmena člana 38. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost u smislu propisivanja roka od 15 dana u kojem obveznik mora da podnese pismeno obaveštenje nadležnom organu o izmeni svih podataka iz evidencione prijave, te takođe predlažemo da kao prvi dan roka bude označen dan kada poreski obveznik dobije odgovarajuću odluku nadležnog državnog organa o izvršenoj promeni.

Izmenama Zakona o porezu na dodatu vrednost iz 2012. godine ova obaveza je ukinuta (brisan je stav 4. U članu 38. Zakona koji je tu obavezu propisivao)

PROPISI

- Član 38. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/05, 61/07, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.7 UJEDNAČITI PRAKSU DOSTAVLJANJA OBRASCA PDV PRIJAVE

OPIS PROBLEMA

Poreska uprava dostavlja poreskim obveznicima obrazac poreske prijave za PDV, za svaki poreski period posebno. U praksi, PPPDV za svaki poreski period Poreska uprava štampa i dostavlja obveznicima za PDV koji su upisani u registar obveznika PDV-a preko pošte na njihovu adresu iz evidencione prijave. Poreska uprava štampa poreske prijave do 20. u mesecu, prijave se predaju pošti 21. u mesecu, a uručivanje prijave poreskim obveznicima se vrši do poslednjeg dana u mesecu. Specifičnost te prijave se ogleda u tome što svako preduzeće na poreskoj prijavi ima svoj bar-kod (broj pod kojim se preduzeće evidentiralo kao poreski obveznik). Popunjene poreske prijave se podnose 10 dana po isteku poreskog perioda (mesec, tromesečje). Izgleda da neke filijale Poreske uprave prihvataju i poreske prijave (PPPDV obrasce) koji nisu popunjeni u originalnom obrascu, ako sadrže sve podatke iz originalnog PPPDVobrasca. Ove poreske prijave su štampane u posebnim računovodstvenim programima koji omogućavaju unošenje na ispis PPPDV-a bar-koda (svi ostali popunjavaju poresku prijavu ručno i lepe markicu sa bar-kodom koju su dobili od Poreske uprave).

PREDLOG REŠENJA

Pravilnik o obliku i sadržini poreske prijave za evidentiranje obveznika PDV-a, postupku evidentiranja i o obliku i sadržini poreske prijave PDV-a ne sadrži uputstvo o tome na koji način obveznici PDV-a obezbeđuju obrasce poreske prijave za PDV, ali ne sadrži ni zabranu da se poreska prijava dostavlja odštampana na računaru sa automatski generisanim bar-kodom. Predlog – samo ujednačiti praksu postupanja i dozvoliti podnošenje prijave sa automatski generisanim bar-kodom.

PROPISI

- *Pravilnik o obliku i sadržini prijave za evidentiranje obveznika PDV, postupku evidentiranja i o obliku i sadržini poreske prijave PDV ("Službeni glasnik RS", br. 94/04, 108/05 i 120/08).*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.8 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJOM PDV-A

OPIS PROBLEMA

Zakonom o porezu na dodatu vrednost, član 42, propisano je koje podatke mora da sadrži faktura, odnosno drugi dokument koji služi kao faktura, za svaki promet dobara i usluga. Poreska inspekcija, ukoliko utvrdi da faktura nema neki od propisanih podataka, osporava obračunat porez i preduzima propisane sankcije. Kontrolni organ poreskom obvezniku ne ostavlja čak ni rok u kojem bi mogao od dobavljača da pribavi ispravljen račun sa svim potrebnim podacima. U praksi je reč o slučajnim greškama, odnosno propustima koji nemaju negativnog efekta na naplatu poreskih obaveza.

Kod poreskog obveznika koji ima značajan broj faktura dobavljača, i pored prethodne kontrole i ažurnog vođenja poslovnih knjiga, može se desiti, i u praksi se dešava, da se prethodni PDV iskaže na osnovu dokumenta koji nema neki od propisanih podataka. Ovako nepostupanje po Zakonu o PDV-u je prekršaj iz člana 60. Zakona o PDV-u, za koji je propisana novčana kazna od 100.000 do 1.000.000 dinara.

PREDLOG REŠENJA

Usaglasiti praksu postupanja Poreske tako da se obveznicima plaćanja PDV-a uvek ostavi dodatni rok od pet radnih dana za pribavljanje fakture sa svim podacima ispostavioca facture, u slučajevima kada postoje greške u evidenciji (u smislu da u evidenciji ima neku fakturu/račun bez propisanih podataka na njemu).

PROPISI

- Član 42, 46. i 60. Zakona o porezu na dodatu vrednost (“Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12)
- Član 2, 3 i 4. Pravilnika o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV-u (“Službeni glasnik RS”, br. 107/04 i 67/05).

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.9 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA BEZGOTOVINSKE NAPLATE USLUGA PREKO FISKALNE KASE

OPIS PROBLEMA

Zakon o fiskalnim kasama propisuje da postoji obaveza evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalne kase i u slučaju kada se usluga pruža fizičkom licu, a naknadu za pružene usluge snosi pravno lice, odnosno preduzetnik, i to nezavisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica i bezgotovinsko plaćanje). Ova obaveza nema svrhu jer u knjigovodstvu postoje podaci da je usluga naplaćena (izvod sa računa kod poslovne banke), pa nema potrebe da se uplata od fizičkih lica za izvršene usluge evidentira dva puta (putem izvoda iz banke i putem fiskalne kase).

PREDLOG REŠENJA

Brisati odredbu iz člana 3. stav 2. Zakona o fiskalnim kasama jer nema potrebe da se ista uplata dva puta evidentira. Obaveza evidentiranja preko fiskalne kase bi trebalo da postoji samo u slučaju kada se usluga od fizičkih lica naplaćuje u gotovom. Fiskalne kase su i uvedene radi evidentiranja prometa koji se obavlja u gotovom.

PROPISI

- Član 3. stav 2. Zakona o fiskalnim kasama ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 93/12)

1.10 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA PROMETA PIĆA PREKO FISKALNE KASE NA FESTIVALIMA

OPIS PROBLEMA

Pravna lica su obaveza da evidentiraju promet pića i ulaznica preko fiskalne kase na festivalima, koncertima na otvorenom i sl. Ova obaveza podrazumeva kupovinu fiskalne kase za svako prodajno mesto (šank), prijavu promene adrese Poreskoj upravi najmanje 3 dana pre događaja, obavezu ovlašćenog servisera da na licu mesta, pre početka evidentiranja prometa na novom mestu prodaje dobara, odnosno pružanja usluga, a u prisustvu ovlašćenog radnika Poreske uprave, izvrši odgovarajuću promenu podataka u operativnoj memoriji fiskalne kase i istu upiše u servisnu knjižicu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se organizatori festivala, koncerata, sportskih i sličnih događaja, gde se očekuje veliki broj kupaca, izuzmu iz obaveze fiskalizacije svakog prometa na licu mesta ili da se bar izuzme obaveza prijavljivanja promene adrese fiskalne kase. Problem bi se delimično rešio tako što bi određena prodajna mesta mogla biti registrovana kao "pokretne tezge" u smislu Zakona o fiskalnim kasama, iako ne predstavljaju vozila, pa kao takva nemaju registarsku oznaku za vozila.

Izmenama člana 3. Zakona o fiskalnim kasama ukinuta je obaveza korišćenja fiskalne kase za preduzetnike „paušalce“, koji u okviru

proizvodne delatnosti prodaju sopstvene proizvode, odnosno pružaju usluge fizičkim licima. Na ovaj način je posredno rešen problem na koji ukazuje ova preporuka, ali samo u vlo ograničenim slučajevima.

PROPISI

- Član 3. stav 2. i član 12. Zakona o fiskalnim kasama ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.11 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA PROMETA USLUGA PROJEKTOG BIROA PREKO FISKALNE KASE

OPIS PROBLEMA

Projektne biro za arhitekturu ne kupuje sirovine, nema proizvodnju, nema zalihe materijala, nema utvrđenu cenu za usluge projektovanja po metru kvadratnom, sve slično kao i advokatska kancelarija. Međutim, po Zakonu o fiskalnim kasama mora da poseduje fiskalnu kasu i da naplatu usluga od fizičkih lica evidentira preko iste, sve za razliku od advokatske kancelarije.

Ova obaveza je propisana čak i za sve preduzetnike, koji pružaju usluge u oblasti arhitektonske i inženjerske delatnosti i naučnog istraživanja i razvoja, a imajući u vidu da od te obaveze nisu izuzeti uredbom koja određuje delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase.

Izmenama Uredbe o određivanju delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase, iz septembra 2012. godine, propušteno je da se u krug izuzetih preduzetnika uvrste i preduzetnici koji obavljaju gore navedene delatnosti.

PREDLOG REŠENJA

Hitno izvršiti odgovarajuću izmenu i dopunu Uredbe o određivanju lica na koja se, usled specifičnosti delatnosti koje obavljaju, ne odnosi obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase, u smislu da se od predmetne obaveze izuzmu preduzetnici, u koje spadju i agencije za pružanje tih usluga koje nisu registrovane kao pravnih lica, koji obavljaju delatnosti iz sektora 71. i 72. Uredbe o klasifikaciji delatnosti ("Službeni glasnik RS", br. 54/10).

Razmotriti mogućnost da se od obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase izuzmu i privredna društva koji obavljaju delatnosti iz sektora 71. i 72. navedene uredbe.

PROPISI

- Zakon o fiskalnim kasama ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 93/12)
- Uredba o određivanju delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase ("Službeni glasnik RS", br. 61/2010, 101/10, 94/11, 83/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.12 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)

OPIS PROBLEMA

Uredbom o količini rashoda robe (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, propisano je da se rashod robe na koji se ne plaća PDV izražava u procentu od količine robe koja je u određenom poreskom periodu nabavljena, prerađena, proizvedena ili prodana. Količina rashoda se utvrđuje popisom koji je relativno složen i dugotrajan postupak, naročito za preduzeća i preduzetnike koji imaju širok asortiman dobara, proizvedenih ili prodatih. Količina rashoda se utvrđuje popisom koji je relativno složen i dugotrajan postupak, naročito za preduzeća i preduzetnike koji imaju širok asortiman dobara.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 4. stav 3. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, tako što će se propisati da se rashodi utvrđuju samo na godišnjem nivou, a na osnovu podataka godišnjeg popisa. Skrećemo pažnju na to da bi korist od predložene izmene imao i Budžet RS jer bi poreski obveznici sve do kraja godine uplaćivali iznos PDV-a i na vrednost neupotrebljive robe, koja bi se otpisala tek na kraju godine (kreditiranje budžeta od strane poreskih obveznika).

Prema nalazima FREN-a obveznici PDV-a u Srbiji trenutno popisuju robu radi izuzimanja od PDV-a manjka na ime kala, rastura, kvara i loma u proseku 2,7 puta godišnje. Ako bi im bilo dozvoljeno da odbiju iznos manjka nastao tokom čitavog perioda od prethodnog popisa, troškovi vezani za obavljanje popisa smanjili bi se za oko 4,45 milijardi dinara (odnosno 43,2 miliona evra), ako bi obveznici PDV-a rešili da popisuju robu jednom godišnje.

PROPISI

- Član 4. stav 3. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 124/04)

1.13 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBVEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET DOBARA U INOSTRANSTVO

OPIS PROBLEMA

Članom 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost, propisano je da se više plaćen PDV, iskazan u poreskoj prijavi, vraća poreskom obvezniku koji pretežno vrši promet dobara u inostranstvo, u roku od 15 dana od dana predaje poreske prijave. Ovaj rok je nepotrebno dug i utiče na smanjenje likvidnosti preduzeća.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost tako da se propiše kraći rok za povraćaj PDV-a obveznicima koji pretežno vrše promet dobara u inostranstvo. Predlažemo da se propiše rok od 5 dana. Usvajanjem predloženog rešenja bi se poboljšala likvidnost izvoznika i smanjili njihovi rashodi po osnovu kamata na kredite.

PROPISI

- Član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 – ispravka, 61/05, 61/07, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.14 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I PROŠIRITI LISTU ULAGANJA NA KOJA SE ODNOSI OVA OLAKŠICA

OPIS PROBLEMA

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, u članu 48, propisani su slučajevi u kojima poreskom obvezniku može da se umanjiti poreska obaveza. Između ostalog, propisane su i olakšice po osnovu ulaganja u osnovna sredstva.

Međutim, ova olakšica je ograničena. Poreskom obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti, priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 20% od izvršenog ulaganja, s tim što isti ne može biti veći od 50% od obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Za malo pravno lice priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 40% od izvršenog ulaganja, s tim što isti ne može biti veći od 70% od obračunatog poreza.

Takođe, ova poreska olakšica obvezniku nije priznata i za druga investiciona ulaganja, iako su vezana za poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako da se propiše da poreski kredit za ulaganja u osnovna sredstva za sva pravna lica i preduzetnike iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na porešku obavezu.

Ovakvim rešenjem bi se stimulisali poreski obveznici da vrše značajnija ulaganja u osnovna sredstva i u modernizaciju procesa rada.

Takođe, predlažemo da se dopuni član 48. Zakona, tako što će se ova olakšica proširiti i na druga investiciona ulaganja obveznika.

PROPISI

- Član 48. stav 1 i 2. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 10/11)

1.15 OMOGUĆITI KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA BEZ VREMENSKOG OGRANIČENJA

OPIS PROBLEMA

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, u članu 48. stav 4, propisano je da poreski obveznik, pri obračunu obaveze za porez na dobit preduzeća, prvo koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koji je ostvario u tekućoj godini, a tek onda poreske kredite prenete iz ranijih godina.

Na ovaj način se može desiti da poreski obveznik nikada ne iskoristi poreske kredite na koje je stekao pravo u predhodnim godinama. Naime, istim članom, u stavu 3, propisano je da se neiskorišćeni kredit tekuće godine može koristiti u narednim godinama, ali ne duže od deset godina.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu član 48. stav 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, tako da se propiše da poreski kredit, po osnovu ulaganja u osnovna sredstva iz prethodnih godina, poreski obveznik ima da prvo koristi bez vremenskog ograničenja.

Aletrnativno, predlažemo izmenu navedene odredbe, tako da se propiše da se poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koristi redosledom po kome je nastalo pravo na poreski kredit.

PROPISI

- Član 48. stav 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 10/2011)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.16 POJEDNOSTAVITI POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA

OPIS PROBLEMA

Kada je u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit iskazana preplata, Poreska uprava vrši povrat više plaćenog poreza tek pošto izvrši prethodnu kontrolu, ali ponekad traži da izvrši kontrolu poslovanja za proteklih pet godina, iako ovo uslovljavanje prava poreskog obveznika da traži povrat preplaćenog poreza na dobit uopšte nisu utvrđena u zakonu. Ovo se od strane poreskih obveznika shvata kao svojevrsan pritisak da odustanu od svog zahteva za povrat više plaćenog poreza.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je ujednačiti praksu postupanja Poreske uprave – kako bi se podnosiocu zahteva uvek na njegov zahtev, bez postavljanja dodatnih uslova, omogućilo da koristi zakonsko pravo na povrat više plaćenog poreza.

Smatramo da je postojeće zakonsko rešenje dobro s obzirom da je jasno predviđeno pravo poreskog obveznika na povrat preplaćenog poreza na dobit uz prethodno podnošenje zahteva Poreskoj upravi. Međutim, imajući u vidu pomenutu praksu prvostepeni organa Poreske uprave, predlažemo donošenje uputstva na nivou Poreske uprave, odnosno Ministarstva finansija, kojim bi se jasno obavezali prvostepeni organi Poreske uprave na jednoobrazno postupanje i izričito poštovanje ove norme bez prethodnog ili naknadnog uslovljavanja poreskih obveznika.

PROPISI

- Član 66. stav 4. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (“Službeni glasnik RS”, broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 10/2011)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.17 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU POVRAĆAJA PLAĆENOG PDV-A FIZIČKIM LICIMA PRILIKOM KUPOVINE PRVOG STANA

OPIS PROBLEMA

Za povraćaj poreza za prvi stan Poreska uprava traži od obveznika da joj dostavi izvod iz matične knjige rođenih i uverenje o državljanstvu, iako su ti dokumenti sadržani u novim ličnim kartama. Takođe, traži i potvrdu o prebivalištu, za sve adrese od usvajanja zakona i potvrde sa svih tih opština da obveznik nije zadužen porezom, kao da Poreska uprava nije republički organ koji u svojim elektronskim bazama ima sve te podatke, koji se vode po JMBG obveznika.

Ova procedura Poreske uprave je propisana članom 10a Pravilnika o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV, koji je potpuno zastareo i ne uzima u obzir unapređenje sistema elektronskih evidencija Poreske uprave i ličnih dokumenata. Takva procedura stvara obveznicima nepotrebne troškove i odlaže realizaciju njihovog prava, obzirom da potvrde treba da traže iz svih filijala Poreske uprave na kojima su ranije imali prijavljeno prebivalište.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 10a Pravilnika o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV, tako da se u članu 10a stav 5. Brišu tačke: 1,2.i 3, a u stavu 6. tačka 2.

Izmeniti interne procedure Poreske uprave, po kojima se u postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV traže potvrde o tome da obveznik nije zadužen porezom i izmeniti uputstvo filijalama Poreske uprave, u smislu naloga da tu proveru vrše uvidom u elektronsku bazu Poreske uprave.

PROPISI

- *Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV ("Sl. glasnik RS", br. 107/04; 65/05, 63/07)*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.18 NEIZBALANSIRANA KAZNENA POLITIKA PO ZAKONU O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI

OPIS PROBLEMA

Novčane kazne propisane članom 8. Zakona o računovodstvu i reviziji za pravna lica koja postupaju suprotno odredbama tog zakona su veoma visoke, nezavisno od toga da li se radi o malom, srednjem ili velikom pravnom licu.

Suprotno tome, članom 69. Zakona o računovodstvu i reviziji, propisane su niže novčane kazne za preduzetnike, koji poslovne knjige vode po odredbama ovog zakona.

Imajući u vidu da je poslovanje malih pravnih lica, po obimu i složenosti, «slično» poslovanju preduzetnika, podnosioci predloga smatraju da bi ih trebalo izjednačiti i po pitanju novčanih kazni za nepostupanje po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji.

PREDLOG REŠENJA

Kaznenu politiku Zakona o računovodstvu i reviziji treba prilagoditi stvarnoj ekonomskoj snazi malih pravnih lica i preduzetnika. U tom smislu naročito ukazujemo na visoke minimume kazni koji su predviđeni za kažnjavanje u prekršajnim postupcima i postupcima po privrednim prestupima.

Kao meru zaštite malih pravnih lica predlažemo potpuno izjednačavanje visine kazni za mala pravna lica i preduzetnike ili izjednačavanje visine kazni za mala pravna lica i preduzetnike za period od 5 godina počev od dana osnivanja malog pravnog lica. Predlog - izmeniti član 69. Zakona o računovodstvu i reviziji u smislu da se i za mala pravna lica propišu niže novčane kazne, kao i za preduzetnike.

PROPISI

- Član 68. i 69. Zakona o računovodstvu i reviziji («Službeni glasnik RS», br. 46/06, 111/09, 99/12)

1.19 USKLADITI RADNO VREME PORESKE UPRAVE SA POTREBAMA STRANAKA

OPIS PROBLEMA

Rad Poreske uprave sa strankama je ograničen na prepodnevne sate, a određene službe Poreske uprave primaju stranke samo određenim radnim danima, u kratkom vremenskom intervalu. Područne jedinice Poreske uprave rade sa strankama u različitim intervalima, pa je očigledno da samoinicijativno određuju kada će i koliko dugo raditi sa strankama.

Ovakva praksa obveznicima komplikuje komunikaciju sa tim organima, jer podrazumeva izlazak sa posla ili odlaganje redovnih poslovnih aktivnosti, po pravilu tokom radnog vremena. Pošto ove aktivnosti po pravilu podrazumevaju čekanje u redovima, ovakva praksa privredi nanosi veliku štetu, a zaposlenim građanima onemogućava učešće u procedurama koje ti organi sprovode.

PREDLOG REŠENJA

Poreska uprava i uprave javnih prihoda jedinica lokalne samouprave, kao i drugi organi državne uprave i lokalne samouprave treba da organizuju radno vreme za rad sa strankama tako da šalter sale rade sa strankama najkraće do 18:00 časova bez pauza, a kancelarije za prijem stranaka tokom celog radnog vremena.

PROPISI

- Interni propisi u državnim organima i organizacijama o radnom vremenu i postupanju sa strankama

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.20 FORMIRATI KOMORU RAČUNOVOĐA

OPIS PROBLEMA

Poslovi računovodstva se obavljaju od strane “nelicenciranih” računovođa, s obzirom da ne postoji zakonska obaveza da fizička lica koja osnivaju agencije za pružanje knjigovodstvenih usluga moraju da poseduju određene kvalifikacije.

Ovaj problem je veoma izražen u praksi, naročito nakon izmena Zakona o računovodstvu i reviziji, kojim je ukinuta obaveza polaganja ispita za određena računovodstvena zvanja. Ova izmena je, pored ostalog, dovela i do pojave nestručne primene propisa iz oblasti računovodstva i poreskog sistema. Bilo bi potrebno zakonski urediti ovu oblast, kao što je to učinjeno za revizore.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo se izvrši dopuna Zakona o računovodstvu i reviziji, u smislu formiranja Komore računovođa, na sličan način kao što je to propisano za revizore (čl. 50. do 59. Zakona o računovodstvu i reviziji).

PROPISI

- Zakon o računovodstvu i reviziji (“Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 111/09, 99/11)

1.21 UKINUTI OBAVEZU SERTIFIKACIJE SOFTVERA ZA RAD SA FISKALNIM UREĐAJIMA

OPIS PROBLEMA

Prema Zakonu o fiskalnim kasama, softver koji se koristi za izdavanje fiskalnih isečaka i druge operacije sa fiskalnim uređajem mora se sertifikovati. Zakon je donet 2004. godine i zbog brojnih problema nikada nije počela primena.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 6. Zakona o fiskalnim kasama tako da se ukine obaveza sertifikacije softvera.

PROPISI

- Zakona o fiskalnim kasama (“Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.22 OBEZBEDITI SOFTVERSKO EVIDENTIRANJE UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE, KOJE ISKLJUČUJE PREDAJU OBRAZACA NA ŠALTERIMA PORESKE UPRAVE

OPIS PROBLEMA

Podaci o izvršenom obračunu zarada i plaćenim porezima i doprinosima na zarade, dostavljaju se Poreskoj upravi, posle svake izvršene isplate. Predaja se vrši na šalteru Poreske uprave, na propisanim obrascima. Često se dešava da radnici Poreske uprave, prilikom unošenja podataka iz dostavljenih obračuna u svoje evidencije, naprave neke greške (knjiženje zaduženja ili uplate na pogrešnog poreskog obveznika i sl). Da bi se ove greške kasnije ispravile, potrebno je dosta posla i vremena (potrebno je podneti zahtev za izlistavanje poreskih kartica, platiti nadoknadu za izlistavanje poreskih kartica, zatim preuzeti kartice, izvršiti upoređenje stanja iz kartica sa evidencijom poreskog obveznika, pa ukoliko su uočena neslaganja potrebno je podneti zahtev za usaglašavanje sa odgovarajućom dokumentacijom).

PREDLOG REŠENJA

Uvođenjem „elektronske uprave“ te sačinjavanjem odgovarajućeg softvera na jednostavan način moguće je evidentiranje i sravnjivanje svih uplata po osnovu uplata poreza i doprinosa za zaposlene, te je na taj način moguće potpuno isključiti predaju obrazaca na šalterima Poreske uprave na ime uplate poreza i doprinosa za zaposlene. Ovo bi za efekat osim smanjenja administracije za poslodavce imalo i daleko efikasniji i ekonomičniji rad same Poreske uprave. Predlažemo da se omogućiti preduzećima, preduzetnicima i drugim pravnim licima da elektronskim putem, na osnovu svoje “lozinke”, mogu u svako vreme, kod Poreske uprave, da provere stanje svojih obaveza po svim osnovama, kako bi isto tako elektronskim putem bla-govremeno zahtevali ispravku eventualnih neslaganja. U ovom trenutku, pravna lica su u obavezi da plaćaju taksu i kada traže ispravku stanja zbog greške u knjiženju same Poreske uprave (preknjiženje sa računa na račun, otpis kamata itd.).

U SPROVOĐENJU

Poreska uprava i dalje radi na portalu ePorezi kako bi on bio u potpunosti funkcionalan.

Predviđeno je da portal nudi mogućnost bržeg, jednostavnijeg i lakšeg podnošenja poreskih prijava. Na žalost, trenutno radi samo podnošenje PPPDV prijava.

Kada portal postane potpuno funkcionalan, poreski obveznici će između ostalog vršiti podnošenje elektronskih prijava preko portala, moći će da štampaju prijave i obaveštenja o podnetim prijavama, moći će da vrše pretragu i pregled prijava podnetih preko portala ili u papirnom obliku na šalteru, i da vrše pregled stanja na računima poreskog obveznika.

PROPISI

- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (“Službeni glasnik RS”, br. 80/2002, 84/2002, 23/2002, 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005, 62/2006, 63/2006, 61/2007, 20/2009, 72/2009 i 53/2010, 101/11, 2/12 i 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.23 OBEZBEDITI MOGUĆNOST UPLATA POREZA I DOPRINOSA NA ZARADE NA JEDAN RAČUN

OPIS PROBLEMA

Da bi izvršio isplatu zarada za jedan mesec poslodavac mora da obračuna i uplati odgovarajuće poreze i doprinose. Propisi nalažu da se uplata poreza vrši po opštinama stanovanja zaposlenih, dok se doprinosi za zdravstveno osiguranje uplaćuju prema regionalnim zdravstvenim centrima, a doprinosi za PIO prema sedištu pravnog lica. Problem je što je isplatiocu zarada nametnuta obaveza da vrši raspored javnih prihoda, a to bi trebalo da čini nadležni državni organ.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti preduzećima, preduzetnicima i drugim Omogućiti preduzećima, preduzetnicima i drugim pravnim licima da prilikom isplata zarada, vrše uplatu jedinstvenog iznosa po osnovu poreza i doprinosa, na jedan račun (npr. Poreska uprava), a da taj državni organ vrše raspodelu tih sredstava. Naravno, ovim ne treba isključiti mogućnost da se uplate vrše i na posebne račune, ako obveznik ima interes da to čini.

PROPISI

- *Pravilnik o uslovima i načinu vođenja računa za uplatu javnih prihoda i raspored sredstava sa tih računa ("Službeni glasnik RS", br. 20/07, 25/07, 37/07, 63/07, 25/08, 50/08, 3/09, 26/09, 37/09, 64/09, 110/09, 11/10, 31/10 i 40/10)*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.24 DODATNO UNAPREDITI USLOVE ZA OTPOČINJANJE POSLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Iako je u predhodnom izdanju Sive knjige konstatovano da je sprovedena preporuka da se pojednostavi izdavanje PIB-a, što je, između ostalog, omogućilo da Srbija u studiji Svetske banke Doing Business 2013, u kategoriji “Otpočinjanje poslovanja” napreduje za 49 pozicija, i dalje ima dosta mesta za napredak u ovoj oblasti. Naime, Srbija je čak i u ovoj kategoriji tek na 42. od ukupno 185 pozicija.

U navedenoj studiji je konstatovano da procedure u vezi sa otpočinjanjem poslovanja u Srbiji traju ukupno 12 dana. Imajući u vidu liberalizaciju otpočinjanja poslovanja propisanu Zakonom o privrednim društvima iz 2011, evidentno je da propisi više nisu problem kada je reč o nepotrebnom komplikovanju otpočinjanja poslovanja.

Problem očigledno stvara praksa Poreske uprave i poslovnih banaka. Naime, član 25. stav 3. Zakona o privrednim društvima propisuje da društvo ne mora upotrebljavati pečat ako zakonom nije drugačije propisano. Dakle, samo društva za koja je to posebnim zakonom propisano moraju imati pečat. Iako je prilikom izrade studije Svetske banke Doing Business 2013 napravljena greška, kada je obračunato 5 radnih dana na ime registracije kod Poreske uprave, obzirom da se PIB izdaje u proceduri registracije kod APR-a, evidentno je da Poreska uprava i dalje nepotrebno komplikuje ovu proceduru. Naime, procedura u APR-u u praksi traje 3 dana, od čega 2 dana koristi Poreska uprava za automatsko generisanje PIB-a.

PREDLOG REŠENJA

Poslovne banke ne treba da otvaranje poslovnog računa privrednom subjektu, kao i dalje poslovanje u vezi sa tim računom, uslovljavaju posedovanjem u upotrebom pečata, obzirom da zakonom nije propisana obaveza upotrebe pečata u takvom poslovanju. Propisivanje takve obaveze podzakonskim aktima NBS ili internim uputstvima, u direktnoj je suprotnosti sa članom 25. stav 3. Zakona o privrednim društvima.

Poslovne banke trebaju da omoguće privrednim subjektima da se opredele da li je upotreba pečata na nalogima za plaćanja uslov za njihovu valjanost. Ovo isključivo u cilju sprovođenja poslovne politike samih privrednih subjekata.

Poslovne banke ne treba da otvaranje poslovnog računa privrednom subjektu uslovljavaju prezentacijom potvrde Poreske uprave o dodeli PIB-a, jer je dovoljan dokaz o toj registraciji rešenje APR-a o registraciji u Registar privrednih subjekata, obzirom da to rešenje sadrži podatak o izvršenoj registraciji PIB-a. Poreska uprava treba da izmeni praksu i omogući APR-u preuzimanje potvrda o dodeli PIB-a u formi elektronskog dokumenta tokom celog radnog dana.

PROPISI

- Zakon o privrednim društvima (“Službeni glasnik RS”, br. 36/11, 99/11)
- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (“Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09 i 53/10, 101/11, 2/12 i 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

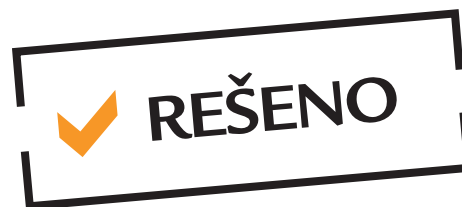
1.25 POJEDNOSTAVITI OTVARANJE RAČUNA U POSLOVNOJ BANCI

OPIS PROBLEMA

Otvaranje tekućeg računa u poslovnim bankama može da potraje i po nekoliko nedelja, a često se zahteva podnošenje dokaza o vlasničkoj strukturi, odnosno o svakom akcionaru ili članu koji ima 25 % ili više akcija ili udela u preduzeću. Ovaj "lanac" vlasništva ide od domaćeg preduzeća preko eventualnih akcionara ili članova u inostranstvu pa sve do fizičkih lica.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma tako što će se omogućiti pojednostavljeno otvaranje poslovnih računa privrednih subjekata u bankama, naročito za privredne subjekte kod kojih ne postoji pojačan rizik u vezi sa kojim je propisana ova procedura – provera osnivača.

Izmenama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma iz 2010. godine propisana je mogućnost sprovođenja pojednostavljenog postupka provere (u članu 32. Zakona dodat je nov stav 3. koji to omogućava)

PROPISI

- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, ("Sl. glasnik RS", br. 20/09 i 72/09, 91/10)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.26 SMANJITI DOPRINOSE I POREZE NA ZARADU

OPIS PROBLEMA

Član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisuje visoke stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi na zaradu (za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - 22%, za obavezno zdravstveno osiguranje - 12,3%, za osiguranje za slučaj nezaposlenosti - 1,5%), a član 16. Zakona o porezu na dohodak građana propisuje da se zarada oporezuje po stopi od 12%. Osnovica za obračun je bruto zarada, tako da ona sadrži porez i doprinose koji se plaćaju iz zarade (s obzirom na to da je zarada tako definirana članom 105. stav 2. Zakona o radu), pa ove obaveze u odnosu na neto zaradu koja se isplaćuje zaposlenom realno iznose oko 63%.

Kako bi se eliminisala siva ekonomija, a poslodavcima, koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zaposlenima omogućilo konkurentno poslovanje, neophodno je da se smanji visina tih obaveza.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i član 16. Zakona o porezu na dohodak građana tako što će se smanjiti stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi i porezi na zaradu za najmanje 30% u odnosu na sada važeće stope.

Usvajanjem ove preporuke, opterećenja na isplatu zarada biće bar donekle usklađena sa uporednom evropskom praksom, što će poslodavcima omogućiti konkurentnost na tržištu EU.

PROPISI

- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11)
- Zakon o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.27 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE

OPIS PROBLEMA

Složena procedura eksproprijacije zemljišta, otežava, a često i u potpunosti blokira „velike građevinske investicije“ - izgradnju saobraćajne infrastrukture, energetskih objekata i velikih industrijskih objekata.

Eksproprijacija podrazumeva tri postupka koji se ne mogu voditi uporedno i zbog toga mogu trajati godinama: 1) postupak utvrđivanja javnog interesa (član 20. Zakona o eksproprijaciji); 2) postupak eksproprijacije (čl.25-36. Zakona); 3) postupak za određivanje naknade (čl.56-62. Zakona).

Eksproprijaciju posebno komplikuje i prolongira član 34. Zakona koji propisuje da korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posed ekspropisane nepokretnosti danom pravosnažnosti odluke o naknadi. U praksi to podrazumeva pravosnažnost sudske odluke o visini naknade za eksproprijaciju, koji postupak može trajati izuzetno dugo i stopirati celokupnu investiciju, zbog nerealno postavljenog zahteva od strane vlasnika jedne jedine parcele. Ovakvo rešenje nema opravdanje, naročito imajući u vidu obavezu korisnika eksproprijacije iz člana 28. Zakona, da podnese garanciju banke na iznos dinarskih sredstava potrebnih za obezbeđenje naknade za ekspropisanu nepokretnost.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 34. i 35. Zakon o eksproprijaciji tako da se stupanje u posed ekspropisane nepokretnosti omogući korisniku eksproprijacije odmah po konačnosti rešenja o eksproprijaciji.

!NOVO

PROPISI

- Zakon o eksproprijaciji ("Sl. glasnik RS", br. 53/95, 23/01, 20/09)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

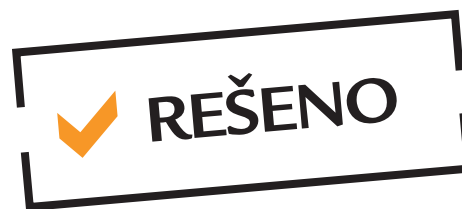
1.28 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA LOKALNE KOMUNALNE TAKSE ZA ISTICANJE FIRME NA POSLOVNOM PROSTORU

OPIS PROBLEMA

Obaveza plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru propisana je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i odluka o lokalnim komunalnim taksama za teritoriju grada/opštine. Članom 17. Zakona propisano je da se jedinica lokalne samouprave, prilikom utvrđivanja visine ove takse, rukovodi: vrstom delatnosti pravnog lica, površinom i tehničko-upotrebni karakteristikama objekta i teritorijom, odnosno zonom na kojoj se dati objekat nalazi. Jedinica lokalne samouprave svojim aktom utvrđuje visinu ove takse, olakšice, rokove i način plaćanja. U praksi se kod utvrđivanja visina ove takse, ne vodi računa o objektivnim mogućnostima pojedinačnih privrednih subjekata. Tako na primer, malo preduzeće koje ima samo jednog zaposlenog plaća istu taksu kao i preduzeće koje ima 50 zaposlenih, s obzirom da prva, najniža grupa na skali broja zaposlenih u preduzeću podrazumeva broj zaposlenih od 1 do 50.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o finansiranju lokalne samouprave tako da se ukinu lokalne komunalne takse za isticanje firme ili bar tako što bi se uveli jasni kriterijumi za utvrđivanje visine ove takse. posebne kategorije broja zaposlenih (na primer 1-3, 3-10, 10-20 i 20-50).

Izmenama Zakona finansiranju lokalne samouprave iz 2012. godine preduzetnici i mala pravna lica su izuzeti od obaveze plaćanja lokalne komunalnu taksu za isticanje firme na poslovnom prostoru. U odnosu na privredne subjekte za koje ova taksa nije ukinuta, određeni su precizniji kriterijumi za utvrđivanje njene visine.

PROPISI

- Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 47/2011, 93/2012)
- Odluke o lokalnim komunalnim taksama za teritoriju grada/opštine

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.29 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ODREĐIVANJA LOKALNIH KOMUNALNIH TAKSI I NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

OPIS PROBLEMA

Novoosnovani privredni subjekti, kako preduzetnici, tako i privredno društva su u obavezi da kod nadležne uprave javnih prihoda podnesu svu potrebnu dokumentaciju radi određivanja naknade za korišćenje građevinskog zemljišta. Uz obrazac koji se nalazi na sajtu www.finansijebgd.org prilaže se i sledeća dokumentacija:

- 1) fotokopija rešenja o registraciji organa kod koga je obveznik registrovan, sa svim eventualnim promenama podataka;
- 2) fotokopija ugovora o zakupu ili drugi dokaz o osnovu korišćenja poslovnog prostora;
- 3) kopija uplatnice info stana, kada su u pitanju preduznici;
- 4) fotokopija rešenja o PIB, ukoliko nije sastavni deo rešenja o osnivanju;
- 5) fotokopija OP obrazca ili kartona deponovanih potpisa iz banke.

Reč je istoj dokumentaciji koja se već podnosi poreskoj upravi, s tim što se ovde traži i dokaz o vlasništvu zakupodavca.

“Nekad se dogodi da su referenti za komunalnu taksu i građevinsko zemljište dve osobe, da sede ili u istoj sobi ili u susednim sobama, ali se dokumentacija predaje posebno za komunalnu taksu, a posebno za građevinsko zemljište!”

Unija poslodavaca Srbije

PREDLOG REŠENJA

Prilikom sprovođenja procedure u kojoj određuju lokalne komunalne takse i naknadu za korišćenje građevinskog zemljišta, lokalne uprave javnih prihoda ne treba da traže od obveznika dokumentaciju koja im je javno dostupna na internet stranici Agencije za privredne registre (podaci o registraciji, PIB-u), niti podatke koji nisu neophodni za postupak koji sporovode (OP obrazac, karton deponovanih potpisa), niti podatke koje mogu razmeniti sa drugim organima.

Izmenama Zakona finansiranju lokalne samouprave iz 2012. godine preduzetnici i mala pravna lica su izuzeti od obaveze plaćanja lokalne komunalnu taksu za isticanje firme na poslovnom prostoru.

PROPISI

- Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 47/2011, 93/2012)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.30 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA POLUGODIŠNJIH I GODIŠNJIH EVIDENCIJA U VEZI SA PROMETOM DUVANSKIH PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Lica koja se bave maloprodajom duvanskih proizvoda su dužna da dostavljaju polugodišnje i godišnje izveštaje između ostalog i o količini kupljenih duvanskih proizvoda po vrsti i nazivu robne marke po svakom trgovcu na veliko, količini prodatih cigareta po vrsti i nazivu robne marke i stanju zaliha po vrsti i nazivu robne marke. Sačinjavanje ovih izveštaja zahteva vreme i predstavlja značajan administrativni trošak, pri čemu traženi podaci mogu da se provere kroz kontrolu fiskalnih kasa i poslovnih knjiga.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti ovu obavezu ili je pojednostaviti tako da se iskoriste druge evidencije koje se vode u okviru maloprodaje.

PROPISI

- čl. 7. Zakona o duvanu ("Sl. glasnik RS", br. 101/05 i 90/07, 95/10, 36/11, 93/12)
- čl. 4. Pravilnika o sadržini i načinu vođenja evidencija od strane proizvođača duvanskih proizvoda, trgovaca na veliko i malo duvanskim proizvodima, uvoznika i izvoznika duvana odnosno duvanskih proizvoda ("Sl. glasnik RS", br. 114/05 i 118/07)

1.31 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA TROŠKOVA OPOMENE ZA NEPLAĆENU TAKSU U POSTUPKU PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Služba za katastar nepokretnosti Republičkog geodetskog zavoda Republike Srbije, zaheva, na osnovu člana 5. Zakona o republičkim administrativnim taksama, da stranka plati taksu za zahteve i za druge podneske u trenutku kada ih predaje organu nadležnom za prijem zahteva. Ukoliko stranka to ne učini, organ je, u skladu sa članom 14. Zakona, opominje da je dužna da to učini i za tu opomenu joj naplaćuje dodatnu taksu.

Međutim, Služba za katastar nepokretnosti dozvoljava plaćanje taksi preko tekućeg računa, a fakturu uvek izdaje nakon prijema zahteva, a dokaz o uplati prima prilikom izdavanja dokumenta. U tim slučajevima pak, uvek uredno naplaćuje taksu za opomenu, iako stranka ne može biti kriva što nije platila taksu prilikom predaje zahteva, nego krivicu snosi organ koji nije na vreme izdao fakturu. Problem druge vrste, ali isto tako važan, nastaje kada ni sam organ ne zna kolika će biti visina takse. To se naročito dešava prilikom izdavanja prepisa iz lista nepokretnosti, kada se taksa obračunava po broju listova. U tom slučaju ni organ ni stranka prilikom predaje zahteva ne mogu da znaju iznos takse. Isto se dešava i sa taksama koje su određene u procentima.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti član 14. Zakona o republičkim administrativnim taksama i to u smislu isključivanja slučajeva u kojima stranka fizički ne može da odgovori obavezi u propisanom terminu ili u kojima ni sam organ ne zna iznos takse.

Predlog izmena teksta:

U članu 14. stav 1. Zakona o republičkim administrativnim taksama, iza reči "DKP" dodaju se reči "i u slučaju da se visina takse ne može utvrditi u trenutku predaje zahteva, odnosno ukoliko se plaćanje vrši na osnovu fakture izdate od organa nadležnog za prijem zahteva"

PROPISI

- Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.32 UKINUTI ADMINISTRATIVNE TAKSE U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

U procedurama koje sprovodi, Služba za katastar nepokretnosti Republičkog geodetskog zavoda Republike Srbije, pored naknada za korišćenje podataka i usluge utvrđene svojom tarifom, insistira i na plaćanju republičkih administrativnih taksi propisanih glavom XXVII Zakona o republičkim administrativnim taksama. Dakle, stranke naknadu za istu uslugu plaćaju i ovoj republičkoj službi i Republici Srbiji u budžet, što je nedopustivo imajući u vidu odredbu člana 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu (Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 54 od 17. jula 2009, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12), kojom je izričito propisano da se za jednu javnu uslugu možen naplaćivati samo jedna taksa.

PREDLOG REŠENJA

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o budžetskom sistemu, potrebno je izmeniti TARIFU koja je sastavni deo Zakona o republičkim administrativnim taksama i to tako što će se brisati cela glava XXVII te tarife.

PROPISI

- Zakon o republičkim administrativnim taksama ("Sl. glasnik RS", br. 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12)

1.33 POJEDNOSTAVLJENJE PRIVREMENOG UVOZA

OPIS PROBLEMA

Za preduzeće koje se bavi razvojem softvera ili promocijom proizvoda, neophodan je uzorak (hardver) koji se uvozi iz inostranstva. Takva roba se privremeno uvozi, a privremeni uvoz ima ograničeno trajanje. Ukoliko postoji potreba da takva roba ostane duže od roka na koji je odobren privremeni uvoz, postoji obaveza da se ona ocarini i konačno uveze u zemlju. Za carinjenje je neophodno pribaviti RSO sertifikat. Glavni problem je što pribavljanje ovog sertifikata zahteva vreme i novac, tako da privrednici često pribegavaju tome da uzorke vraćaju nazad u inostranstvo pa ponovo obavljaju privremeni uvoz, što stvara dodatne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti carinske propise na način da se omogući veća fleksibilnost u režimu privremenog uvoza, a prilikom uvoza praviti razliku da li se neki proizvod uvozi zbog dalje prodaje u Srbiji ili ne. Omogućiti uvoz bez sertifikata kad proizvod nije namenjen daljoj prodaji.

PROPISI

- Carinski zakon ("Sl. glasnik RS", br. 18/2010)
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009)
- Tehnički propisi koji uređuju standarde

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.34 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA EVIDENCIJE PRODATIH TURISTIČKIH PUTOVANJA NA DNEVNOM NIVOU

OPIS PROBLEMA

Turističke agencije se žale da im propisani način vođenja Knjige evidencije prodatih turističkih putovanja stvara problem u poslovanju.

Naime, Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja i prodatih turističkih putovanja („Sl. glasnik RS, br. 37 od 31. maja 2011) propisuje da se Knjiga evidencija ažurira na dnevnoj bazi, tako da su u turističke agencije u obavezi da iste podatke unose dva puta, prvo u ugovor o turističkom putovanju, a zatim i u navedenu evidenciju.

Takođe, navode da su u obavezi da istom državnim organu - turističkoj inspekciji, dva puta dostavljaju ove iste podatke o prodatim turističkim aranžmanima.

Turističkim agencijama problem stvara i obaveza predviđena članom 8. Pravilnika, po kojoj turistička agencija posrednik u prodaji dnevno dostavlja organizatoru turističkog putovanja podatke koji se unose u Knjigu evidencije prodatih turističkih putovanja, uključujući i broj i datum fiskalnog isečka.

Ovakva birokratija turističkim agencijama stvara probleme u poslovanju naročito u vreme sezone, kada ne mogu blagovremeno da ispoštuju ove procedure.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti obavezu dnevnog vođenja evidencije prodatih turističkih putovanja, propisanu članom 45. stav 1, tačka 4. Zakona o turizmu.

Imajući u vidu da stav 2. istog člana prenosi u nadležnost Ministru da propiše oblik, sadržinu i način vođenja evidencije prodatih turističkih putovanja, po kom osnovu je i donet sporni Pravilnik, navedeni problem verovatno može biti delimično rešen i izmenama tog Pravilnika. Obzirom da je Pravilnikom predviđena mogućnost elektronskog vođenja knjiga evidencije, smatramo da bi nadležno ministarstvo problem moglo da reši obezbeđivanjem jednostavnog softvera turističkim agencijama, koji bi obezbedio automatsko generisanje jednog unetih podataka u ugovor o turističkom putovanju i u elektronsku Knjigu evidencije prodatih turističkih putovanja i slanjem kroz elektronsku poštu organizatoru turističkog putovanja i eventualno turističkoj inspekciji.

Ovo je način da se malim turističkim agencijama pomogne da na najjednostavniji mogući način sprovode zakonsku obavezu čiji je cilj zaštita korisnika usluga.

PROPISI

- Zakon o turizmu („Sl. glasnik RS, br. 36/09, 88/10, 99/11, 93/12)
- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja i prodatih turističkih putovanja („Sl. glasnik RS, br. 37 od 31. maja 2011)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE

1.35 OMOGUĆITI REALIZACIJU HIPOTEKE U VANSUDSKOM POSUPKU

OPIS PROBLEMA

Još je krajem 2005. godine usvojen Zakon o hipoteci („Sl. glasnik RS”, br. 115 od 27. decembra 2005), koji je u članu 49. stav 1. propisao da „Hipoteka prestaje i kad je, na osnovu verodostojne isprave ili izvršne isprave, u skladu sa ovim zakonom, predmet hipoteke prodat vansudskim putem”. Stavom 2. tačkom 3. istog člana je citirana odredba obesmišljena, jer je propisano da: „prava docnijih hipotekarnih poverilaca ostaju rezervisana”.

Citirana odredba je u suprotnosti sa institutom hipoteke, kao sredstvom obezbeđenja, jer se njenom primenom obesmišljava i onemogućava realizacija same hipoteke. Naime, niko nema interes da kupi nepokretnost koja će ostati opterećena hipotekama kasnijeg reda namirenja.

Na ogroman problem koji ova odredba stvara u praksi već godinama ukazuju poslovne banke, koje međusobnim dogovorom uspevaju da prevaziđu problem. Međutim, na ovaj način se problem ne rešava suštinski i celovito i jedino ga je moguće rešiti tako što bi se sporna odredba izmenila.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti Zakon o hipoteci („Sl. glasnik RS”, br. 115 od 27. decembra 2005), tako što će se u članu 49. stav 2. brisati tačka 2).

PROPISI

- Zakon o hipoteci („Sl. glasnik RS”, br. 115 od 27. decembra 2005)

1.a MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE I NARODNA BANKA

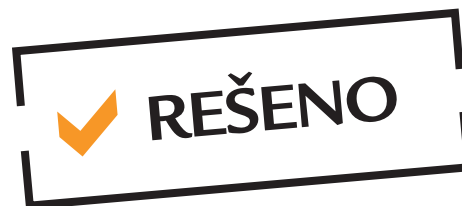
1.36 UKINUTI OBAVEZU EVIDENTIRANJA ZAKLJUČENIH SPOLJNOTRGOVINSKIH POSLOVA

OPIS PROBLEMA

Uredba o bližim uslovima i načinu vršenja devizne kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata propisuje da svaki rezident i nerezident ima obavezu da vodi evidenciju svakog zaključenog spoljnotrgovinskog posla kao i realizaciju po svakom poslu. Ovo predstavlja dodatni trošak za privredu, a podaci koji se u kontrolnik unose su predmet drugih evidencija, tako da se ne vidi razlog za postojanje ove obaveze. Takođe ne vidi se uopšte potreba za evidentiranjem ovakvih poslova.

PREDLOG REŠENJA

Predlaže se ukidanje ove obaveze.

Uredba je ukinuta 2012. godine, pa više ne postoji obaveza evidentiranja zaključenih spoljnotrgovinskih poslova.

PROPISI

- Član 11. Uredbe o bližim uslovima i načinu vršenja devizne kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata ("Sl. glasnik RS", br. 112/2006 i 39/2010)

1.a MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE I NARODNA BANKA

1.37 KORIŠĆENJE „PEJPAL“ NAČINA PLAĆANJA

OPIS PROBLEMA

Građani Republike Srbije ne mogu da koriste «Pejpal» način plaćanja svojih obaveza, s obzirom da im je zabranjeno držanje deviznih sredstava na računima banaka u inostranstvu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se razmotri mogućnost izmene Zakona o deviznom poslovanju ili Odluke o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računima kod banke u inostranstvu, u smislu omogućavanja rezidentima Srbije da mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko strane institucije elektronskog novca radi plaćanja i naplate po osnovu elektronske kupoprodaje roba i usluga.

U SPROVOĐENJU

Od 17.11.2012. godine je u skupštinskoj proceduri Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o de-

viznom poslovanju. Između ostalog je predložena i izmena člana 32. Zakona, tako što se dodaju novi stavovi 2. i 3. koji propisuju da rezidenti mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko strane institucije elektronskog novca radi plaćanja i naplate po osnovu elektronske kupoprodaje roba i usluga. Implementacijom ovih odredbi ovaj problem će biti u potpunosti rešen.

PROPISI

- Zakon o deviznom poslovanju (“Sl. glasnik RS”, br. 62/06 i 31/11)
- Odluka o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računima kod banke u inostranstvu («Službeni glasnik RS», br. 31/2012)

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE - KNJIŽICE

OPIS PROBLEMA

Obaveza posedovanja zdravstvene kartice osiguranicima nepotrebno komplikuje zdravstvenu zaštitu i podrazumeva zastarelu, suvišnu, skupu i često komplikovanu proceduru overe zdravstvene kartice. Obzirom da na republičkom nivou postoji elektronska baza podataka o uplatama doprinosa, a da osiguranici poseduju savremene čipovane lične karte, nije jasno čemu služe zdravstvene kartice.

Dodatno, potpuno je besmislena procedura da osiguranici, zbog promene sedišta poslodavca, moraju da se odjavljuju u jednoj, a prijavljuju u drugoj matičnoj filijali jednog te istog republičkog Fonda.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti zdravstvene kartice kroz izmenu Zakona o zdravstvenom osiguranju i ukidanje Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite. U međuvremenu, omogućiti osiguranicima overu zdravstvene kartice u bilo kojoj filijali – organizacionoj jedinici Republičkog fonda, obzirom da postoji Centralna elektronska baza podataka, a posebno ukinuti besmisleno proceduru odjave u jednoj, a prijave u drugoj matičnoj filijali u slučaju selidbe, jer takva duplirana procedura nema nikakvo opravdanje.

PROPISI

- Član 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju (*“Službeni glasnik RS”*, br. 107/05, 109/05, 57/11)
 - Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite (*“Službeni glasnik RS”*, br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12)

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.2 OBEZBEDITI REALIZACIJU PRAVA IZ ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

OPIS PROBLEMA

Član 142. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju i član 17. stav 3. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja propisuju da se prava iz zdravstvenog osiguranja ostvaruju na osnovu overene isprave o osiguranju (zdravstvene kartice).

Član 142. stav 2. Zakona propisuje da se overa zdravstvene kartice vrši na osnovu dokaza da je uplaćen dospel doprinos u skladu sa zakonom.

Član 8. stav 1. i član 9. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite propisuju da se zdravstvena knjižica periodično overava na šest meseci.

Dakle, uslov za realizaciju prava iz zdravstvenog osiguranja za zaposlena lica i članove njihovih porodica je dokaz da poslodavac uredno izmiruje doprinose po tom osnovu, iako oni na ispunjenje ove obaveze poslodavca nemaju uticaj. Ovakva odredba zaposlena lica stavlja u teži položaj od nezaposlenih. S druge strane, poslodavcima se u slučaju kašnjenja prilikom uplate doprinosa obračunava kamata, tako da je realizacija prava iz zdravstvenog osiguranja obveznicima uskraćena iako se naplata za taj period vrši.

PREDLOG REŠENJA

Iako je naša osnovna preporuka da se zdravstvene kartice (knjižice) ukinu kao suvišne, obzirom na postojanje centralizovane baze podataka o osiguranicima, dok se one ne ukinu, neophodno je pojednostaviti proceduru overe. U tom smislu, moguće je preduzeti među korak koji bi se ogledao u sledećem:

1. Izmeniti član 142. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju tako da glasi:

“Overu dokumenata iz stava 1. ovog člana vrši matična filijala na osnovu raspoloživih podataka, odnosno na osnovu dokaza da je osiguranik prijavljen u skladu sa zakonom, kao i poslodavac kome je matična filijala, na osnovu dokaza o prijavi zaposlenog, izdala posebno sredstvo (markica i dr.), kojim se vrši overavanje isprave o osiguranju u skladu sa propisima donetim za sprovođenje ovog zakona.”

U stavu 6. zapeta i reči: „samo u slučaju hitne medicinske pomoći“ brišu se.

2. U članu 17. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja brisati stav. 4.

3. Proceduru overe zdravstvene kartice (knjižice) i izdavanja markica za overu sprovoditi bez zahteva za dostavu dokaza o uplatama doprinosa, a obezbediti blagovremnu razmenu podataka o uplatama u komunikaciji.

!NOVO

PROPISI

- *Zakon o zdravstvenom osiguranju* (“Službeni glasnik RS”, br. 107/05, 109/05, 57/11)
- *Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja* (“Službeni glasnik RS”, br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10)
- *Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite* (“Službeni glasnik RS”, br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12)

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA

OPIS PROBLEMA

Članom 102. stav 2. Zakon o zdravstvenom osiguranju propisano je da naknadu zarade zaposlenom u slučaju bolovanja (privremene sprečenosti za rad), ako je duže od 30 dana, obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje. Stavom 3. je propisan izuzetak po kome poslodavac tu naknadu obezbeđuje za sve vreme trajanja bolovanja u slučaju ako je uzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću zaposlenog.

Ovo zakonsko rešenje komplikuje ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, a u praksi često dovodi do diskriminacije prilikom zapošljavanja. Naime, poslodavcima nije u interesu da zapošljavaju radnike koji su skloniji profesionalnim bolestima, zbog prethodnog radnog angažovanja ili predispozicija za te bolesti. S druge strane, povreda na radu u velikom procentu nije uzrokovana krivicom ili nemarom poslodavca, a ako jeste on je po tom osnovu odgovoran za materijalnu i nematerijalnu štetu samom zaposlenom.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakon o zdravstvenom osiguranju, tako što bi se u članu 102. Zakona brisali st.3, 4, i 5. Na ovaj način će se izjednačiti uslovi za ostvarivanje prava na naknadu zarade u svim slučajevima privremene sprečenosti za rad zaposlenih lica.

Alternativno je moguće propisati obavezu poslodavca na nadoknadu štete Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje, u visini isplaćenih zarada konkretnom radniku, sve dok je u random odnosu kod tog poslodavca, a ukoliko se u sudskom postupku dokaže da je povreda na radu ili profesionalna bolest direktna posledica krivice ili nemara tog poslodavca.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11)

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na refundaciju zarade ili ostvarivanja nadoknade zarade za vreme bolovanja je nepotrebno iskomplicovana i nehumana, imajući u vidu da kroz nju prolazi bolesna osoba. Članom 81. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obavezno zdravstvenog osiguranja je propisana obaveza dostavljanja 9 dokumenata radi ostvarivanja prava na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad. Međutim, u praksi je sve još komplikovanije, a dodatni je problem što se i prilikom produžavanja bolovanja ponovo dostavlja veći broj identičnih dokumenata.

Tako se za 1. mesec bolovanja dostavlja 11 dokumenata (Izveštaj lekarske komisije, Obrazac OZ-6 -Doznaka Obrazac OZ-7 - potvrda o ostvarenoj zaradi, Obrazac OZ-10 -spisak obracunatih naknada zarada , Ugovor sa bankom o otvaranju namenskog racuna za bolovanje, Fotokopija DEPO KARTONA, Dokaz o tome da je poslodavac isplatio zarade za ostale radnike - overen OD obrazac, Dokaz o izvršenoj isplati zarada za ostale radnike - overen OPJ obrazac, Izjava poslodavca da su plaćeni doprinosi za sve radnike, kopija prijave za radnicu koja ide na trudničko bolovanje , kopija ugovora o radu između poslodavca i radnice koja ide na trudničko bolovanje). Za 2. i 3. mesec podnosi se 8 dokumenata, a za svaki naredni mesec po 9 dokumenata, od čega se brojni nepotrebno ponavljaju.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obavezno zdravstvenog osiguranja tako da se ove procedure pojednostave i da se prava osiguranika ne uslovljavaju izvršenjem obaveze poslodavca prema trećim licima, jer ta prava nisu u vezi sa stečenim pravima osiguranika.

Predlažemo da se uspostavi elektronski servis za prijem dokumenata za ostvarivanje prava na nadoknadu zarade za vreme bolovanja, jer je nehumano očekivati od bolesnika i trudnica da satima stoje u redovima pred šalterima radi ostvarenja tog prava.

! NOVO

U SPROVOĐENJU

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11)
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obavezno zdravstvenog osiguranja (Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10)

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA

OPIS PROBLEMA

Lica koja su obavezno zdravstveno osigurana ne mogu da zdravstvene usluge koje su tim osiguranjem pokrivena primaju u privatnim zdravstvenim ustanovama ili privatnim praksama. Ovakvim rešenjem se diskriminišu privatni pružaoci zdravstvenih usluga, a osiguranici ostaju uskraćeni za bržu i efikasniju zdravstvenu zaštitu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti propise tako da se licima koja imaju obavezno zdravstveno osiguranje omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi, s tim što će iznos troškova za takvo lečenje, koji osiguranje priznaje, biti nadoknađen osiguraniku od strane Republičkog Zavoda za zdravstveno osiguranje.

PROPISI

- *Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11)*
- *Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 109/05, 57/11)*

2.6 UKINUTI ZABRANU OBAVLJANJA ODREĐENIH VIDOVA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PRIVATNOM SEKTORU

OPIS PROBLEMA

Članom 48. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zabranjeno je da se privatnim kapitalom osnivaju institucija koje obavljaju hitnu medicinsku pomoć, snabdevanje krvlju i krvnim derivatima, uzimanje, čuvanje i presađivanje organa i delova ljudskog tela.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 48. stav 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti tako što će se brisati ova odredba i omogućiti i privatnom sektoru da osniva institucije za pružanje ovih vidova zdravstvene zaštite.

PROPISI

- *Član 48. Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik RS", br. 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11)*

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

2.7 OMOGUĆITI UTVRĐIVANJA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD (ODREĐIVANJA BOLOVANJA) OD STRANE ZDRAVSTVENE USTANOVE OSNOVANE PRIVATNIM KAPITALOM

OPIS PROBLEMA

Da bi zdravstvena ustanova osnovana privatnim kapitalom mogla da utvrđuje privremenu sprečenost za rad (određuje bolovanje), neophodno je da o tome ima zaključen odgovarajući Ugovor sa Republičkim Zavodom za zdravstveno osiguranje.

Imajući u vidu da Republički fond za zdravstveno osiguranje sa zdravstvenim ustanovama osnovanim privatnim kapitalom ne zaključuje pomenute ugovore (iz samo njima poznatih razloga ili ta praksa još nije zaživela), dolazi do diskriminisanja zdravstvenih ustanova osnovanih privatnim kapitalom.

PREDLOG REŠENJA

Obezbediti doslednu primenu propisa i otpočeti zaključivanja ugovora sa pružiocima zdravstvenih usluga koji su osnovani privatnim kapitalom.

PROPISI

- *Nije potrebna promena propisa.*

2. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

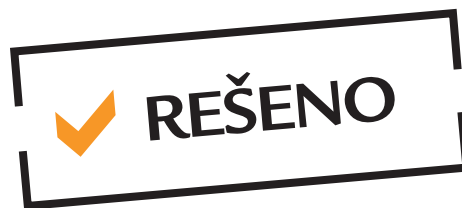
2.8 POTVRDA O IZVRŠENOJ KONTROLI SERIJE LEKA

OPIS PROBLEMA

Na osnovu Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima i Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, veleprodavci imaju obavezu da obezbede kopiju potvrde o izvršenoj kontroli kvaliteta svake serije uvezenog leka, odnosno medicinskog sredstva za svaki promet malo-prodavicima. Ovo predstavlja dodatni administrativni trošak i dovodi do velike potrošnje papira.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava na taj način da se omogući formiranje centralne baze potvrda o izvršenoj kontroli kvaliteta kojoj bi se moglo pristupati preko interneta čime bi se ukinula potreba za štampanjem i arhiviranjem potvrda.

Pravilnik je stavljen van snage u februaru 2012, a donet je Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl. glasnik RS", br. 10 od 10/12) Članom 45. Novog pravilnika je propisano da se na pratećoj dokumentaciji za medicinsko sredstvo navodi se podatak o potvrdi proizvođača medicinskog sredstva o izvršenoj kontroli kvaliteta i usklađenosti medicinskog sredstva.

PROPISI

- *Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (Sl. glasnik RS", br. 27/08)*

3. MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE

3.1 UKINUTI RADNU KNJIŽICU

OPIS PROBLEMA

Izdavanje radne knjiŹice i vođenje evidencije o njima predstavlja nepotrebno administrativno opterećenje i za poslodavce (privredne subjekte) i za zaposlene.

Podaci sadržani u radnoj knjiŹici se već nalaze u bazama podataka i evidencijama drugih nosilaca javnih ovlašćenja, pre svega Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje. U tom smislu uverenje o podacima iz matične evidencije („uverenje o penzijskom-radnom staŹu“) koje izdaje taj organ sadrŹi sve podatke neophodne za ostvarenje prava koje sadrŹi i radna knjiŹica.

Obaveza posedovanja radne knjiŹice u praksi samo stvara probleme – negativne efekte (npr. zadržavanje knjiŹice od strane poslodavca, rekonstrukcija izgubljene knjiŹice i sl) koje može zaposlenom onemogućiti ostvarivanje budućih prava iz radnog odnosa.

Ukidanjem ove obaveze privreda Srbije uštedela bi oko 3,6 mil. EUR na godišnjem nivou, a dodatno bi bila onemogućena navedena zloupotreba od strane poslodavaca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o radu tako Źto će se brisanjem člana 204, ukinuti obaveza posedovanja radne knjiŹice.

Ukinuti Pravilnik o radnoj knjiŹici („SluŹbeni glasnik RS“, broj 17/97).

! NOVO

PROPISI

- Zakon o radu („SluŹbeni glasnik RS“, br. 24/05, 61/05 i 54/09);
- Pravilnik o radnoj knjiŹici („SluŹbeni glasnik RS“, broj 17/97)

3. MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE

3.2 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na porodiljsku nadoknadu je veoma komplikovana. Za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite (trudničko i porodiljsko bolovanje) dostavlja se preko 12 raznih dokumenata, od izveštaja o privremenoj sprečenosti za rad, izvoda iz matične knjige rođenih za svu decu, preko rešenja iz APR, ugovora o radu, fotokopije prijava na Fond za PIO i Fond za zdravstvo, fotokopije radne knjižice, rešenja o porodiljskom odsustvu, rešenja o odsustvu radi nege deteta, potvrdu o broju zaposlenih, pa do obračuna zarada za poslednjih 12 meseci koji predhode mesecu kada počinje bolovanje, izvodi banke o plaćenim doprinosima itd. Ukupno se traži čak 86 listova.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da se ova procedura maksimalno pojednostavi i to tako što se od korisnika neće tražiti dokumentacija koju je već dostavljao ili dokumente sa podacima koji su sadržani u elektronskim registrima.

Takođe, potrebno je informaciono povezati Poresku upravu i Fond za socijalno osiguranje kako bi mogli da razmenjuju podatke, (npr, Poreska uprava ima podatke o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koji se isplaćuju po svim osnovama, pa ih Fond može odatle preuzeti elektronskim putem).

Da bi porodilja ostvarila pravo na naknadu, poslodavac prvo mora da dostavi zahtev za porodiljsko odsustvo. Uz taj zahtev on mora da priloži još 86 raznoraznih papira – fotokopija i originala. Taj nepotrebno veliki broj dokumenta u praksi prikupljaju zajedničkim snagama zaposlena žena,

buduća porodilja i poslodavac. Verovatno svako od njih ponaosob ne bi imao dovoljno ni snage a ni živaca da sam nabavi toliku količinu dokumenata.

Đerđ Pap,
UVRA

PROPISI

- Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom ("Sl. glasnik RS", 16/02, 115/05 i 107/09)

3. MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE

3.3 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA

OPIS PROBLEMA

Iako je u mogućnosti da razmenjuje podatke sa ostalim državnim organima, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje nepotrebno komplikuje proceduru upisa staža.

Insistira na predaji M4 obrasca, uz koji je potrebno fizički doneti na uvid PP OD obrasce za celu godinu, obračune zarada i izvode o izvršenim isplata doprinosa, takođe za celu godinu za koju se vrši upis staža. Ovo je nepotrebno jer se u toku godine obrasci o izvršenim isplata predaju Poreskoj upravi, a za svaku isplatu posebno.

Identičan je problem i sa predajom M-UN obrazaca.

Iako je Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja donet još 2010. godine nije obezbeđena njegova implementacija, koja bi eliminisala ovu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Hitno implementirati Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja i ukinuti proceduru pred Fondom PIO, u kojoj se predaju i overavaju obrasci za upis staža.

U konkretnom slučaju, čak i ako opstane obaveza overe obrazaca za upis staža (Obrazac M4 i MU-N), Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje u toj proceduri treba da preuzima podatke o izvršenim isplata direktno od Poreske uprave, a ne da traži dostavu dodatnih dokaza.

PROPISI

- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/03, 64/04 - odluka usrs, 84/04 - dr. zakon, 85/05, 101/05 - dr. zakon, 63/06 - odluka usrs, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12)
- Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)

3. MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE

3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU PRIJAVE ZAPOSELNIH NA OBAVEZNO OSIGURANJE

OPIS PROBLEMA

Prilikom prijave novozaposlenih radnika na obavezno osiguranje potrebno je izvršiti prijavu radnika kod tri različite institucije, i to kod: Nacionalne službe za zapošljavanje, Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za zdravstveno osiguranje. Za ove institucije, kada je u pitanju isti radnik, potrebno je izvršiti prijavu i dostaviti skoro 90% identičnih podataka (podaci o firmi, podaci o radniku, podaci o zaposlenju). Pri tome je potrebno popuniti 6 (šest) različitih obrazaca u nekoliko kopija – sva tri obrasca (E1, E3 i M1) se predaju u originalu i dve kopije. Prilikom odjave radnika potrebno je ponoviti proceduru za svakog radnika ponaosob.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti proceduru prijave i odjave radnika organizovanjem jedinstvene službe koja bi primala kompletnu dokumentaciju i dalje je raspoređivala Nacionalnoj službi za zapošljavanje, Fondu za zdravstveno osiguranje i Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Uvesti mogućnost da se obrasci za prijavu radnika preuzimaju, popunjavaju i dostavljaju elektronskim putem.

U SPROVOĐENJU

Iako se ova preporuka u predhodnom izdanju Sive knjige vodila kao rešena, ponovo insistiramo na njenom sprovođenju odnosno na punoj implementaciji Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja obzirom da je čl. 37. Zakona propisana odložena primena ključnih odredbi za 01.01.2013. Nadamo se da se implementacija zakona neće biti dodatno odlagana, obzirom da je od usvajanja Zakona prošlo više od dve godine.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 107/05, 109/05, 57/11)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09m 101/10, 93/12)
- Zakon o centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/10)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.1 UBRZATI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE

OPIS PROBLEMA

Komplikovana, dugotrajna i skupa procedura pribavljanja građevinskih dozvola je jedan od glavnih uzroka visokih cena stambenog i poslovnog prostora u Srbiji. Kada se na to doda problem skupih investicionih kredita i nerešenih imovinsko-pravnih odnosa u vezi sa građevinskim zemljištem, investitori u Srbiji su u značajno težem položaju od svojih kolega u regionu i svetu. Zbog toga je u studiji Svetske banke „Doing Business” Srbija rangirana kao 175. od ukupno 183 zemlje u pogledu uslova za izdavanje građevinske dozvole. Naime, pribavljanje građevinske dozvole investitore u Srbiji prosečno košta 1.603,8% BDP po glavi stanovnika (3 ½ puta više nego u regionu), a obaveznih 19 procedura traju u proseku 279 dana (dva puta duže od proseka u regionu).

Ovakva politika u građevinarstvu je neizdrživa i mora se učiniti sve da se pojednostavi i pojeftini gradnja u Srbiji. Dobru polaznu osnovu za reformu u vezi sa procedurama izdavanja građevinske dozvole daje Analiza efikasnosti postupka izdavanja građevinskih dozvola u Republici Srbiji, koja je izrađena u okviru USAID-ovog projekta za bolje uslove poslovanja.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o planiranju i izgradnji tako da se:

- skrate rokovi za izdavanja građevinskih dozvola;
- propišu sankcije za nepoštovanje rokova;

Predlažemo usaglašavanje različitih sektorskih zakona sa Zakonom o planiranju i izgradnji tako da se:

- redefiniše uloga javnih preduzeća i drugih organa u procedurama vezanim za izdavanje građevinskih dozvola;
- optimizuju procedure;
- urede imovinsko pravni odnosi na građevinskom zemljištu i obezbedi donošenje neophodnih prostornih i urbanističkih planova;
- racionalizaciju naknade i takse kroz njihovo ukidanje i smanjenje

Predlažemo da se na lokalnom nivou uspostave „one-stop-shop“ sistemi za izdavanje građevinskih dozvola, kao i da se razmotri mogućnost uspostave istog sistema na republičkom nivou za veća investiciona ulaganja.

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji (“Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 i 64/10, 24/11)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.2 PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Procedura upisa prava svojine u Katastar nepokretnosti traje i duže od godinu dana. Prekoredni upis se naplaćuje duplo, u kom slučaju upis traje preko mesec dana. Zakona o državnom premeru i katastru ne propisuje rok za potupanje po zahtevu. Poseban problem je ako postoji nerešen predhodan zahtev za upis, pošto se u tom slučaju ne odobrava prekoredni upis. U praksi je to najčešće predbeležba predugovora o istoj kupoprodaji (koja se po zakonu upisuje na rok do 90 dana, ali sam postupak upisa traje daleko duže), tako da procedura pred Republičkim geodetskim zavodom prerasta u agoniju. Tokom 2012. godine je u toj službi uvedena praksa da zaposleni ne primaju stranke bez predhodne najave, a na telefon koji je ostavljen za zakazivanje sastanka, permanentno se niko ne javlja.

Na kraju, kada se rešenje konačno izradi, ako propustite da u Pošti podignete rešenje o uknjižbi, služba Katastra ga momentalno arhivira i više ga ne možete dobiti. Jedino možete tražiti prepis rešenja, za koji ponovo plaćate naknadu. Ako postoje greške u rešenju o uknjižbi, to ceo postupak produžava u nedogled.

Poseban problem imaju investitori, ako u cilju pribavljanja građevinske dozvole moraju da upišu stečeno pravo svojine u Katastar ili da spoje građevinske parcele. Njima ova procedura može da obesmisli celu investiciju.

PREDLOG REŠENJA

Nema nikakvog opravdanja da procedura pred Katastrom bude ovako komplikovana, jer se radi o jednostavnom unosu malog broja podataka iz jednostavnih kupoprodajnih ugovora u elektronsku bazu podataka.

Predlažemo izmenu Zakona o državnom premeru i katastru tako što će se Republičkom geodetskom zavodu propisati rok u kome mora da izvrši upis u Katastar po zahtevu.

Sugerišemo da taj rok bude odmeren u skladu sa rokovima propisanim Agenciji za privredne registre za upis u registre koje vodi ta agencija, pošto se radi procedurama sličnog tipa i složenosti.

Imajući u vidu da su Agenciji za privredne registre za donošenje rešenja propisani uglavnom rokovi od 5 dana od dana podnošenja zahteva, ako se propiše identičan rok, potrebno je propisati i odloženu primenu tog roka, kako bi se RGZ ostavilo vreme za ažuriranje procedura.

Napominjemo da bi bilo neprimereno propisivanje roka dužeg od 30 dana za upis u Katastar nepokretnosti.

PROPISI

- *Zakon o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 18/10)*

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.3 OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Za razliku od novog Zakona o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br. 72 od 3. septembra 2009, 18/10), ranije važeći Zakon o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima je članom 58e stav 2. izričito propisivao da se pravo preče kupovine može upisati u katastar nepokretnosti. Odsustvo ovakve odredbe stvara pravnu nesigurnost u pogledu mogućnosti upisa u javne knjige ovog značajnog prava, čija je svrha da ima dejstvo prema trećim licima.

PREDLOG REŠENJA

Obzirom da član 60. stav 3. novog Zakona o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br. 72 od 3. septembra 2009, 18/10) propisuje da se: „U katastar nepokretnosti mogu upisati i određena obligaciona prava koja se od trenutka upisa mogu suprotstaviti trećim licima”, Direktor RGZ-a ima dovoljan osnov da u Pravilniku o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, čije donošenje očekujemo, izričito predvidi da se i pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti. Na taj način će biti otklonjena pravna nesigurnost koju je uneo propust da se ovo pitanje jasno propiše zakonom. Direktor RGZ-a treba da stavi van snage zastareli Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti („Sl. glasnik RS”, br. 46 od 8. novembra 1999) i donese novi pravilnik, koji će izričito propisati da se pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti.

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 18/10)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti („Sl. glasnik RS”, br. 46/99)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.4 OMOGUĆITI ZAKUPACU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU

OPIS PROBLEMA

Iako je Zakon o državnom premeru i katastru stupio na snagu još 11.09.2009. godine, pa je po članu 198. tog zakona još pre više od tri godine istekao rok ostavljen Direktor RGZ da uskladi Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti („Sl. glasnik RS”, br. 46 od 8. novembra 1999) sa novim zakonskim rešenjima, na sajtu RGZ-a, taj pravilnik još nije donet.

U praksi se s toga i dalje primenjuje stari pravilnik, koji članom 82. propisuje da se u Katastar nepokretnosti upisuju samo dugoročni zakupi i to zakupi na period od 10 ili više godina. Primenom tog pravilnika se uskraćuje zakonsko pravo zakupaca da upišu u katastar svoj ugovor bez obzira da li je reč o dugoročnom ili kratkoročnom zakupu.

Član 77. Zakon o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br.72 od 3. septembra 2009, 18/10) izričito propisuje mogućnost zabeležbi ugovora o zakupu u katastar nepokretnosti. Za razliku od ranije važećeg Zakona o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima, novi zakon ovaj upis ne ograničava na dugoročne zakupe (izmenama iz 1996. godine - članom 58e, ovo je ograničenje uvedeno u pomenuti zakon)

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu navedeno, neophodno je da direktor RGZ bez odlaganja donese Pravilnik o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, kojim će ovo pitanje urediti u skladu sa zakonskim rešenjem tj. kojim će se dozvoliti upis u katastar svih zakupa bez ograničenja.

Sektor za katastar nepokretnosti RGZ-a odbija da registruje zabeležbe o postojanju ugovora o zakupu poslovnih prostora bez obzira na koji period vremena su zaključeni i da li imaju sve potrebne elemente. Zakonom o državnom premeru i katastru je definisano da je zabeležba upis kojim se u katastar nepokretnosti upisuju činjenice koje su od značaja za zasnivanje, izmenu, prestanak ili prenos stvarnih prava na nepokretnostima, koje se odnose, na samu nepokretnost. Dodatno član 77. Zakona predviđa: „U katastar nepokretnosti upisuju se pravo korišćenja, pravo zakupa, pravo službenosti, hipoteka i druga stvarna prava na nepokretnostima propisana zakonom”. Kao obrazloženje za odbijanje RGZ navodi da u članu 82. Pravilnika o izradi i održavanju katastra nepokretnosti („Sl. glasnik RS”, br. 46 od 8. novembra 1999) u kome su navedene činjenice koju mogu biti predmet zabeležbe, nije izričito naveden zakup.

Advokatska kancelarija Karanović&Nikolić

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 18/10)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti („Sl. glasnik RS”, br. 46/99)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.5 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA KORIŠĆENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA I KOMUNALNE NAKNADE

OPIS PROBLEMA

Nakon reforme svojinskog režima na gradskom građevinskom zemljištu, sporno je zadržavanje ove naknade u pravnom sistemu. Nelogično je da vlasnik građevinske parcele plaća i porez na vlasništvo nepokretnosti (vrednost nepokretnosti faktički čine i vrednost objekta i vrednost parcele) i naknadu za korišćenje svoje sopstvene parcele.

Ukidanje naknade za korišćenje građevinskog zemljišta je propisano članom 220. Zakona o planiranju i izgradnji, ali sa odloženim dejstvom počev od 2014. godine, „kada će se ta naknada integrisati u porez na imovinu“.

Međutim, od 01.01.2014. godine će vlasnici gradskog građevinskog zemljišta po čl. 27. i 45. Zakona o komunalnim delatnostima, usvojenim 2011. Godine morati da plaćaju i komunalnu naknadu, koju će utvrđivati jedinice lokalne samouprave u limitima koje propiše Vlada RS.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmenama člana 220. Zakona o planiranju i izgradnji ukine obaveza plaćanja naknade za korišćenje građevinskog zemljišta.

Takođe, predlažemo da se izmenama čl. 27. i 45. Zakona o komunalnim delatnostima ukine komunalna naknada.

!NOVO

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji (“Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/2009 i 64/2010 i 24/2011)
- Zakon komunalnim delatnostima (“Službeni glasnik RS”, br. 88/11)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.6 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU KONVERZIJE PRAVA KORIŠĆENJA U PRAVO SVOJINE NA GRADSKOM GRAĐEVINSKOM ZEMLJIŠTU BEZ NAKNADE

OPIS PROBLEMA

Član 101. Zakona o planiranju i izgradnji propisuje pravo besplatne konverzije prava korišćenja u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu:

- nosiocima prava korišćenja na izgrađenom građevinskom zemljištu;
- vlasnicima posebnih fizičkih delova u stambenim zgradama sa više stanova;
- vlasnicima objekata izgrađenim na građevinskom zemljištu za koje je zaključen ugovor o zakupu radi izgradnje u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 47/03, 34/06 i 39/09).

Međutim, stav 5. istog člana propisuje da upis prava svojine u korist tih lica vrši organ nadležan za poslove vođenja evidencije nepokretnosti i pravima na njima, po zahtevu tih lica.

Problem nastupa kod upisa prava na građevinskom zemljištu ispod stambenih zgrada, jer u određenim slučajevima svi vlasnici stanova nisu zainteresovani da istovremeno podnesu zahtev za konverziju. S druge strane, u Katastru često ne postoje podaci o površinama stanova u stambenim zgradam, pa se shodno tome udeo vlasništva na građevinskom zemljištu ne može odrediti (podaci Infostana nisu validni za dokaz vlasničkih prava).

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 101. Zakona o planiranju i izgradnji tako da se propiše da se besplatna konverzija prava korišćenja u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu, u slučajevima predviđenim tim članom, vrši po sili zakona, a da je po službenoj dužnosti u javne knjige upisuje organ nadležan za poslove vođenja evidencije nepokretnosti i pravima na njima.

! NOVO

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/2009 i 64/2010 i 24/2011)

4. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA I URBANIZMA

4.7 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Član 185-200. Zakona o planiranju i izgradnji propisuje legalizaciju bespravno podignutih objekata. Iako, je Zakon donet još 2009. godine, poslovi legalizacije su tek otpočeti i odvijaju se izuzetno sporo, sa dinamikom koja sluti da će se prolongirati i na više decenija. Problem je u nedostatku resursa za obavljanje ovih poslova. Čak i u Gradu Beogradu, pojedine opštine obrađuje samo po jedan referent.

Na ovaj način, pored građana korisnika legalizacije, štetu trpi i sama lokalna samouprava, koja zbog svoje sporosti ostaje uskraćena za prihode po osnovu poreza na imovinu na te iste objekte.

Ovaj problem dodatno komplikuje presuda Ustavnog suda Srbije, kojom su proglašene neustavnim odredbe Zakona o planiranju i izgradnji koje uređuju legalizaciju. Obzirom da je Ustavni sud odložio objavljivanje te odluke za šest meseci, lokalna samouprava može nastaviti sprovođenje legalizacije po tim odredbama sve do objavljivanja odluke Ustavnog suda. Međutim, u praksi će se legalizacija najverovatnije dodatno usporiti i sprovoditi selektivno, što će korisnike legalizacije dovesti u neravnopravna položaj, bez obzira na to što su zahteve podneli istovremeno.

Verovatno je iz tih razloga Ministarstvo građevinarstva i urbanizma već izradilo Nacrt zakona o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, koji je u proceduri javne rasprave.

PREDLOG REŠENJA

Sekretarijati lokalne samouprave nadležni za sprovođenje postupka legalizacije treba da obezbede adekvatan broj izvršilaca koji će raditi na tom poslu, kako bi se okončao u primerenom roku.

Pošto se radi o poslu koji je ogromnog obima, ali privremenog karaktera, potrebno je angažovati veći broj lica na privremenim poslovima ili po ugovoru o delu.

Ako zbog presude Ustavnog suda treba promeniti Zakon o planiranju i izgradnji ili doneti novi zakon koji će urediti legalizaciju bespravno podignutih objekata, proceduru legalizacije ne treba dodatno komplikovati, kako se korisnici legalizacije u odnosu na koje postupak nije okončan ne bi doveli u neravnopravan položaj prema onim korisnicima koji su objekti legalizovani, samo zbog toga što je legalizacija sporo sprovedena.

Takođe, treba preispitati da li Republički geodetski zavod, obzirom na praksu izuzetno sporog sprovođenja procedure upisa prava svojine (preko godinu dana traje postupak upisa promene vlasništva po osnovu obične kupoprodaje),

!NOVO

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/2009 i 64/2010 i 24/2011)

5. MINISTARSTVO SPOLJNE I UNUTRAŠNJE TRGOVINE I TELEKOMUNIKACIJA

5.1 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEPU KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

OPIS PROBLEMA

Vođenje evidencije prometa u trgovini na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, kod pravnih lica i preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva i odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda, gubi smisao. Ovo iz razloga što se u knjigovodstvu podaci o prometu robe u trgovini na veliko iskazuju po nabavnim cenama, a podaci u KEPU knjizi po prodajnim cenama, te ne postoji mogućnost upoređivanja podataka iz ove dve evidencije.

Osim toga, pravnim licima i preduzetnicima koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva, podaci iz KEPU knjige praktično ne služe ničemu. Evidencija prometa robe na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, ima smisla kod preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu prostog knjigovodstva ili su paušalno oporezovani, s obzirom da oni u tim evidencijama ne obezbeđuju podatke o prometu robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti obavezu evidencije prometa robe na veliko za preduzeća i preduzetnike koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

PROPISI

- *Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga* ("Službeni glasnik RS", broj 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/09 i 7/10).

5.2 UKINUTI OBAVEZU OGLAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVIJA DEKLARACIJU SA PODACIMA

OPIS PROBLEMA

Prilikom postavljanja oglasa na internet portalu korisnici moraju oglašivaču da daju brojne podatke o ličnosti (ime i prezime, adresa stanovanja, matični broj, broj lične karte, mesto izdavanja lične karte i sl.), sve na posebnom obrascu – deklaraciji. Većina ovih podataka je funkcionalno potpuno nepotrebna za sam čin postavljanja oglasa, a dodatno ugrožava privatnost korisnika i podstiče nelojalnu konkurenciju u praksi jer neki oglašivači koji ne poštuju ovu obavezu na taj način privlače nove korisnike.

PREDLOG REŠENJA

Brisati član 11. Zakona o oglašavanju, tako da se ukinuti obaveza dostave popunjenog obrazca – deklaracije, koja sadrži podatke o oglašivaču, jer je funkcionalno nepotrebna, a može da ugrozi privatnost i selektivno se primenjuje u praksi čime podstiče nelojalnu konkurenciju.

Alternativno, predvideti tu obavezu samo u slučaju ako se konkretnim oglašavanjem mogu povrediti autorska prava.

PROPISI

- *Član 11. Zakona o oglašavanju* („Sl. glasnik RS”, br. 79/2005).

6. MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA

6.1 OMOGUĆITI PREUZIMANJE BILATERALNIH DOZVOLA ZA PREVOZ NA GRANIČNIM PRELAZIMA

OPIS PROBLEMA

Dobijanje dozvola za bilateralni prevoz u drumskom saobraćaju uzima dosta vremena, a prevoznici koji nisu iz Beograda moraju da dolaze u Beograd da bi dobili dozvolu koja je potrebna da bi se obavio prevoz između Srbije i neke zemlje.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o načinu raspodele i kriterijumima za dodelu stranih dozvola za međunarodni javni prevoz stvari domaćim prevoznicima, tako da se omogući preuzimanje odgovarajućih dozvola na carinskim prelazima ili da se ovlaste odgovarajuće carinarnice da izdaju ove dozvole.

PROPISI

- *Uredba o načinu raspodele i kriterijumima za dodelu stranih dozvola za međunarodni javni prevoz stvari domaćim prevoznicima ("Sl. glasnik RS", br. 88/05, 113/07 i 6/09)*

6.2 POJEDNOSTAVITI I MODERNIZOVATI PROCEDURU PRIJAVLJIVANJA I REGISTRACIJA MEĐUMESNIH I MEĐUNARODNIH AUTOBUSKIH LINIJA

OPIS PROBLEMA

Postojeća procedura registracije međumesnih i međunarodnih autobuskih linija je nepotrebno komplikovana i sprovodi se samo jednom godišnje, bez obzira kada je zahtev za registraciju nove linije podnet, uz učešće svih prevoznika. Procedura datira još od samog početka uspostavljanja linijskog autobusnog prevoza putnika u FNRJ. Sada se postupak kontrole obavlja, ručno, tako što se predloženi red vožnje za novu liniju upoređuje sa hiljadama redova vožnje kako bi se proverili zaštitni kriterijumi vremena i relacija. Neprihvatljivo je da Opšte uslove prevoza i poslovanja autobuskih stanica utvrđuje Privredna komora Srbije

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se automatizuje proces kontrole zaštitnih vremena korišćenjem informacionih tehnologija, što bi omogućilo da se zahtevi za dodelu međumesnih i međunarodnih autobuskih linija podnose tokom cele godine i smanje troškovi celog procesa (troškovi stručne službe u Privrednoj komori Srbije, višenedeljni plaćeni rad Komisije, višednevni skup prevoznika na usaglašavanju redova vožnje, komisijsko rešavanje primedbi, prosljeđivanje prečišćenog i usaglašenog materijala nadležnom Ministarstvu itd.)
Preuzeti nadležnosti za utvrđivanje uslova u pogledu zaštitnih vremena i opštih uslova prevoza i poslovanja autobuskih stanica od Privredne komore Srbije.

PROPISI

- Čl. 11. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Sl. glasnik RS" br. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05, 62/06 i 31/11)
- Opšti uslovi prevoza u međumesnom i međurepubličkom drumskom prevozu putnika ("Sl. glasnik RS", br. 1/06, 129/07)

7. MINISTARSTVO ENERGETIKE, RAZVOJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

7.1 POJEDNOSTAVITI IZVOZ ZAŠTIĆENIH BILJNIH VRSTA

OPIS PROBLEMA

Da bi se zaštićene biljne vrste sakupljale potrebna je dozvola za sakupljanje. Ta dozvola se izdaje na osnovu konkursa koji raspisuje Ministarstva poljoprivrede svake godine.

Prilikom izvoza je potrebno priložiti i dozvolu za sakupljanje i dozvolu za izvoz. Ne vidi se potreba za postojanje dozvole za izvoz, pošto se ona izdaje na osnovu dozvole za sakupljanje.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti dozvolu za izvoz zaštićenih biljnih vrsta, pošto se kroz dozvole za sakupljanje može zaštititi interes očuvanja biljnih vrsta.

PROPISI

- Čl. 94-96 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br. 36/09, 88/10 i 91/10-ispravka)

7. MINISTARSTVO ENERGETIKE, RAZVOJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

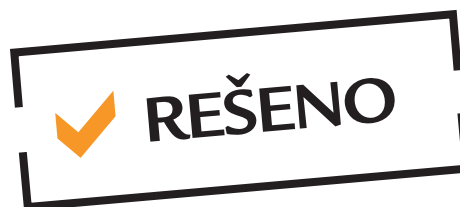
7.2 RAZJASNITI NAČIN OBRAČUNA EKOLOŠKE TAKSE

OPIS PROBLEMA

Izmenom Uredbe o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada predviđen je za pojedine artikle obračun takse kao „procenat od PDV”, što izuzetno komplikuje evidenciju i sam obračun, a ostavlja brojne nedoumice. Osim toga, izmene propisa nisu pratile izmene odgovarajućih obrazaca, pa su sadašnji obrasci neupotrebljivi, jer podrazumevaju da se taksa računa kao proizvod količine i jedinične takse. Takođe, važeći propis izuzetno loše pokriva poslovanje firmi poput uvoznika i proizvođača računarske opreme. Na primer, firma može uvoziti računarske komponente od kojih deo koristi za proizvodnju, a deo za prodaju. Ako obračuna taksu na uvoz, prilikom sklapanja i prodaje računara, opet mora da obračuna taksu na gotove proizvode (računare), pa će se taksa na uvozne komponente duplirati.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti obračun ekološke takse i izmeniti obrasce u skladu sa propisom.

Izmenama Uredbe iz novembra 2011 i marta 2012. godine jasnije je propisan način obračuna takse u odnosu na uvezenu opremu i delove.

PROPISI

- Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS", broj 36/09, 88/10)
- Uredba o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade ("Sl. glasnik RS", br. 54/10)

7. MINISTARSTVO ENERGETIKE, RAZVOJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

7.3 DONETI PODZAKONSKA AKTA ZA PRIMENU ZAKONA O ENERGETICI

OPIS PROBLEMA

Članom 195. Zakona o energetici je propisano da će propisi za izvršavanje tog zakona (podzakonski akti) biti doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu tog zakona. Iako je, shodno tome, rok za donošenje podzakonskih akata bio 09.08.2012. godine podzakonski akti uglavnom nisu doneti, što blokira investiranje u energetske sektor i stvara probleme privrednim subjektima koji obavljaju energetske delatnosti. Privrednici skreću pažnju na to da zbog ovog kašnjenja do danas nema ni jedne velike investicije u obnovljive izvore energije, navodeći da su neke kompanije spremne da projekte vredne preko 700 miliona evra realizuju tokom 2013. i 2014. godine. Navode da bi na taj način uposlili stotine ljudi tokom izgradnje, brojne transportne i građevinske kompanije i značajno doprineli punjenju republičkog budžeta kroz plaćanje poreza.

PREDLOG REŠENJA

Ministarstvo treba što hitnije da pripremi predloge uredbi koje treba da donese Vlada RS u skladu sa članom 56. stav 9, članom 59. stav 6. i članom 63. Zakona, kao i ostalih podzakonskih akata koje treba da donese u skladu sa Zakonom o energetici.

Takođe, Ministarstvo, odnosno Ministar treba da što hitnije usvoje podzakonska akta u skladu sa ovlašćenjima iz Zakona o energetici.

!NOVO

PROPISI

- Zakon o energetici ("Sl. glasnik RS", br. 57/11, 80/11 i 93/12)

8. MINISTARSTVO PRAVDE I DRŽAVNE UPRAVE

8.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI

OPIS PROBLEMA

Privredi i građanima ogroman problem stvara neprihvatljivo veliki broj vrlo visokih sudskih taksi koje se naplaćuju tokom jednog postupka, a koje im zaštitu prava na sudu čine nedostupnim. Možda je prihvatljiv argument da sud treba da naplaćuje visoke takse na podneske kojima se započinju sudski postupci-sporovi, kako bi se građani i privreda ređe parničili, ali nije prihvatljivo da se tako visoke takse naplaćuju više puta, tokom istog postupka. Politika visokih sudskih taksi privredi praktično onemogućava poslovanje, jer troškovi u postupku sudske naplate potraživanja po pravilu prevazilaze visinu dobiti koja bi se ostvarala da je naplata izvršena, a često, zbog dužine trajanja spora, ti troškovi prevaziđu i vrednost celog duga.

Apsurdno je da sud naplaćuje takse i za radnje koje stranke preduzimaju upravo zbog lošeg vođenja postupka i pogrešnih odluka suda (takse na podnošenje redovnih i vanrednih pravnih lekova, ako su osnovano izjavljeni). Nema opravdanja ni da se naplaćuju takse na prigovore i odgovore na inicijalne akte. Nelogična je i visina takse za izdavanje rešenja o izvršenju i platnog naloga, obzirom da se radi o automatkoj proceduri.

Zbog ovakve politike sudskih taksi, sudovi u praksi, tolerišu neplaćanje taksi, upravo u situacijama u kojima nije postojalo opravdanje za njihovo uvođenje (npr. taksa na odgovore na tužbu, žalbu i vanredne pravne lekove). Takođe, u cilju plaćanja nižih sudskih taksi, tužioci umanjuju označenu vrednost spora, a sud im to toleriše upravo da bi im omogućio „jeftinije suđenje“.

I pored ovako visokih taksi, sudovi ne uspevaju da naplate takse u visini koja bi bila dovoljna za njihovo finasiranje. Ovo je najverovatnije posledica odsustva analize strukture prihoda od sudskih taksi (prihoda po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama).

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 3. Zakon o sudskim taksama, kao i tarifnog broja 1. i 2, koji je sastavni deo tog zakona, tako što će se ukinuti sledeće sudske takse:

- taksa na odgovor na tužbu;
- taksa na prigovor protiv rešenja o izvršenju;
- takse na prvostepenu odluku, ako nije pravnosnažna;
- taksa na podnošenje žalbe i vanrednog pravnog leka;
- takse na drugostepenu odluku i odluku po vanrednom pravnom leku, ako sud ukine presudu i vrati predmet sudu nižeg stepena na ponovno suđenje.

Predlažemo izmenu tarifnih brojeva 1., 2. i 3. tako da se sudske takse u privrednim sporovima izjednače sa sudskim taksama koje su propisane za sporove pred sudovima opšte nadležnosti, a kako bi se ukinula pomenuta diskriminacija u ostvarivanju prava na sudsku zaštitu.

Ministarsvo nadležno za poslove pravosuđa treba da uspostavi sistem naplate sudskih taksi, koji će omogućiti:

- analizu strukture prihoda od sudskih taksi i to kako po konkretnim sudovima, tako i po konkretnim taksama;
- kontrolu i sprovođenje naplate sudskih taksi.

Na osnovu analize strukture prihoda od sudskih taksi, izmeniti Zakon o sudskim taksama tako što će se propisati niže sudske takse od važećih, a imajući u vidu realne troškove suda u pružanju konkretne sudske zaštite, a ne isključivo vrednost predmeta spora.

! NOVO

PROPISI

- Zakon o sudskim taksama („Sl. glasnik RS”, br. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08, 31/09, 101/11, 93/12)

8. MINISTARSTVO PRAVDE I DRŽAVNE UPRAVE

8.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN

OPIS PROBLEMA

Ranije je obrazac apostille-a bio višejezičan (engleski, francuski i nemački) i popunjavao se na latiničnom pismu, tako da je mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevoda, čak i u velikom broju zemalja u kojima ti jezici nisu maternji.

Sada je taj obrazac isključivo ćirilični, pa za njegovu upotrebu u inostranstvu mora da se prevodi kod sudskog tumača, što našim građanima stvara nepotrebne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se izmeni obrazac iz člana 107. Sudskog poslovnika, koji je sastavni deo tog poslovnika i to tako da formularni tekst bude višejezičan (na srpskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku) i da se na zahtev stranke popunjava latiničnim pismom, a kako bi mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevođenja od strane sudskog tumača.

!NOVO

PROPISI

- *Sudski poslovnik („Sl. glasnik RS”, br. 110/10, 70/11, 19/12)*

9. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

9.1 UBRZATI PROCEDURU IZDAVANJA LIČNE KARTE

OPIS PROBLEMA

Procedura izdavanja novih ličnih karti je izuzetno spora i građanima stvara velike probleme, naročito zbog toga što MUP ne raspolaže kapacitetima koji odgovaraju faktičkim potrebama za ovim dokumentom. Dodatno, u područnim policijskim stanicama nije omogućena dodela brojeva za naredne dane, tako da su građani prinuđeni da više puta za redom u ranim jutarnjim časovima čekaju u redu, u iščekivanju broj za taj dan. Predlagač ove preporuke je opisao proceduru za vađenje lične karte u SUP-u Loznica:

- 1) zauzimanje reda ujutru u 6:30h i čekanje napolju, bez obzira na vremenske uslove, u redu sa 50 ljudi do 7:30h;
- 3) u 7:30h se ulazi u zgradu i čeka ispred kancelarije radi podnošenja zahteva;
- 4) u kancelariju se primi samo oko 10 ljudi;
- 5) ostali se obaveste da dođu narednog dana, a procedura se ponavlja sve dok ne dobijete broj za taj dan.

PREDLOG REŠENJA

MUP treba da unapredi softversko rešenje i hardver tako da omogući brže sprovođenje procedure prilikom predaje zahtev za izdavanje nove lične karte. Alternativno, moguće je problem rešiti povećanjem broja lica koja rade na ovim poslovima. Takođe je neophodno omogućiti zakazivanje termina za predaju zahteva za ličnu karatu putem telefona ili maila.

!NOVO

PROPISI

- *Interna pravila MUP-a*

10. MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA

10.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA DOZVOLE ZA IZNOŠENJE IZ ZEMLJE UMETNIČKIH DELA

OPIS PROBLEMA

Umetnička dela akademskih umetnika koja su kupljena u Srbiji mogu se izneti iz zemlje samo uz odgovarajuće rešenje koje izdaje Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, a potom i odgovarajuće dozvole za izvoz koju izdaje Ministarstvo kulture u skladu sa članom 118. Zakona o kulturnim dobrima. Celokupna procedura obično traje nekoliko dana, a s obzirom da su kupci ovih dela često ljudi koji moraju da putuju iz zemlje ubrzo nakon kupovine, ova procedura je za njih komplikovana i predugo traje zbog čega oni često odustaju od kupovine, što našim umetnicima umajunjuje šansu za zaradu.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu Zakona o kulturnim dobrima tako što će se propisati da proceduru izdavanja dozvole za izvoz umetničkih dela – kulturnih dobara sprovodi isključivo jedan republički organ, bez pribavlja prethodne dokumentacije kod drugih republičkih organa i to u roku od najviše tri dana od dana kada se zahtev podnese.

PROPISI

- Član 80 i 118. Zakona o kulturnim dobrima („Sl. glasnik RS”, br. 71/94 I 52/2011-drugi zakon).

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH PROISTIČU NAKNADNA REŠENJA

OPIS PROBLEMA

Prilikom inspeksijske kontrole nadležni inspeksijski organi često traže na uvid stara rešenja koja su bila osnov za izdavanje novih rešenja. Ta stara rešenja zbog vremena kad su izdata se često više ne čuvaju u arhivama postupajućih organa. Originalna rešenja se često traže kao prilog prilikom dobijanja narednih rešenja, tako da ih privredni subjekti najčešće više nemaju u svom posedu. U ovakvim slučajevima se nameće neopravdani teret privrednim subjektima da moraju da pribavljaju razna rešenja iz arhiva.

PREDLOG REŠENJA

Podzakonskim aktima i uputstvima ograničiti zaposlenim u inspekcijama i poreskim organima da od stranke traže rešenja i druga dokumenta, na osnovu kojih su već doneti važeći upravni akti, jer je urednost i sadržina takvih rešenja i dokumenata već jednom proveravana u postupku donošenja upravnog akta.

Kada su inspekcije u pitanju, ovaj problem se efikasno može rešiti usvajanjem zakona koji će na jedinstven način urediti inspekcije, korodinaciju njihovog rada i postupak inspeksijske kontrole.

PROPISI

- *Zakon o opštem upravnom postupku ("Sl. list SRJ", br. 33/97 i 31/2001 i "Službeni glasnik RS" br. 30/2010) i propisi koji uređuju rad odgovarajućih inspekcija*

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA

OPIS PROBLEMA

Postoji zakonska obaveza istovremenog dostavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja Narodnoj banci Republike Srbije, Poreskoj upravi i Agenciji za privredne registre. Pri tome se plaća posebna taksa za dostavljanje ovog izveštaja NBS, kao i posebna taksa za dostavljanje ovog izveštaja Agenciji za privredne registre. Posebnom odlukom NBS je predviđeno da samo pravna lica koja dostavljaju izveštaj u elektronskoj formi (na disketi, odnosno CD-u besplatno dobijenom od NBS) ne plaćaju ovu naknadu. Sva ostala pravna lica za dostavljanje i obradu izveštaja plaćaju dve takse – NBS i APR.

PREDLOG REŠENJA

Smatramo da dostavljanje godišnjih finansijskih izveštaja različitim državnim institucijama predstavlja nepotrebno nagomilavanje obaveza privrednim subjektima. U tom smislu predlažemo bolje povezivanje i bolju međusobnu saradnju između državnih institucija kojima su potrebni finansijski izveštaji. Predlažemo da se ovaj izveštaj dostavlja samo Agenciji za privredne registre, a ostale službe mogu da ga elektronskim putem preuzimaju od te agencije.

Izmenama iz septembra 2012. Zakona o budžet-skom sistemu ("Sl. glasnik RS", br. br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12),

članom 17. Zakona propisano je da se taksa ne može naplaćivati za izdavanje dokaza i bilo kojih podataka koje lice pribavlja od jednog državnog organa, a po nalogu drugog državnog organa.

Iako je ova izmena usmerena na rešavanje problema eliminisanja troškova pribavljanja izvoda iz javnih evidencija i registara za potrebe administrativnih procedura, ipak se njome ne rešava problem eliminacija suvišnih procedura pribavljanja uverenjazbog neadekvatne komunikacije državne uprave.

PROPISI

- Zakon o državnoj upravi ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005 i 101/2007)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA

(MINISTARSTVO ZDRAVLJA, MINISTARSTVO FINANSIJA I PRIVREDE, MINISTARSTVO SPOLJNE I UNUTRAŠNJE TRGOVINE I TELEKOMUNIKACIJA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE)

OPIS PROBLEMA

Problem nastaje kod utvrđivanja zdravstvene ispravnosti dijetetskih proizvoda koji se uvoze.

Sanitarnom inspektoratu na granici nije dovoljno što proizvođači imaju Sertifikat zdravstvene ispravnosti već se nalaže uzimanje uzoraka koje se šalju na analizu. Analiza najčešće traje i do mesec dana, a za to vreme nije dozvoljeno prodavati robu pošto proces carinjenja još nije gotov. To izaziva velike troškove i zastoj u poslovanju.

Pored ovoga, zahteva se i uverenje Agencije za lekove za koje je potrebna obimna dokumentacija. Neke od traženih dokumenata uvoznik i ne može da ima pošto mogu biti poslovna tajna ili zaštićeno pravo industrijske svojine proizvođača.

Dodatni problem je i u tome što sanitarni inspektorat na granici prima zahteve samo od 9 do 11:30h što dodatno otežava ceo postupak.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti bez dodatnih procedura provera uvoz proizvoda koji imaju Sertifikate o zdravstvenoj ispravnosti izdate od strane država članica EU ili značajno smanjiti broj slučajeva u kojima je analiza proizvoda za uvoz potrebna.

Pojednostaviti proceduru i uslove koji su potrebni da bi Agencija za lekove izdala odgovarajuća odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih proizvoda.

Produžiti vreme za prijem zahteva u graničnoj sanitarnoj inspekciji.

PROPISI

- Čl. 55. Zakona o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009)
- Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima ("Sl. glasnik RS", br. 30/2010)
 - Interni propisi o organizaciji sanitarne inspekcije.

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.4 IZMENITI PODZAKONSKA AKTA KOJIMA SE U ADMINISTRATIVNIM PROCEDURAMA TRAŽE IZVODI IZ MATIČNIH KNJIGA I UVERENJA O DRŽAVLJANSTVU

OPIS PROBLEMA

U brojnim procedurama organi državne uprave i lokalne samouprave traži od građana da im dostave izvod iz matične knjige rođenih i uverenje o državljanstvu, iako su ti dokumenti sadržani - skenirani u novim ličnim kartama. Pravni osnov za takve zahteve su po pravilu zastarela podzakonska akta koja nisu izmenjena u skladu sa modernizacijom ličnih dokumenata.

Ova podzakonska akta su u direktnoj suprotnosti sa članom 14. Zakona o opštem upravnom postupku koji propisuje da se upravni postupci moraju voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku.

PREDLOG REŠENJA

Nadležna ministarstva treba izmene podzakonska akta (po pravilu pravilnike) koja propisuju dostavu izvoda iz matičnih knjiga rođenih i uverenja o državljanstvu, tako što će propisati da ta dokumenta nadležni organi državne uprave i lokalne samouprave pribavljaju putem čitača sa čipovane lične karte. Dopuniti član 126. Zakona o opštem upravnom postupku, tako što će se dodati novi stav 4. koji glasi:

„Službeno lice koje vodi postupak će podatke i dokumente sadržane u elektronskoj ličnoj karti pribaviti od stranke u postupku putem čitača sa važeće elektronske lične karte.“

!NOVO

PROPISI

- Podzakonski akti u nadležnosti različitih ministarstava;
- Zakon o opštem upravnom postupku (“Sl. listu SRJ”, br. 33/97, 31/01, “Sl. glasnik RS”, br. 30/10)

12. NARODNA BANKA SRBIJE

12.1 USVOJITI ZAKON O ELEKTRONSKOM NOVCU

OPIS PROBLEMA

Prema Zakonu o platnom prometu transakciju inicira nalogodavac izdavanjem naloga poslovnoj banci, dok prema Zakonu o bankama niko osim banaka se ne može baviti primanjem depozita. Navedene odredbe zakona eliminišu mogućnost posredovanja u platnom prometu nebankarskih institucija. Postojeći zakonski okvir je uzrok komplikovanom i neefikasnom sistemu elektronske trgovine. Ovaj problem je najvidentniji u plaćanjima malih vrednosti, gde se za svaku transakciju izdaje nalog za plaćanje i plaća odgovarajuća provizija poslovnoj banci.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izradu i usvajanje Zakona o elektronskom novcu kojim bi se stvorio regulatorni okvir i pravila za ulazak na tržište platnih usluga, kao i donošenje pravilnika kojim bi se uredio postupak sticanja licence za pružanje usluga platnog prometa i sticanja statusa institucije elektronskog novca. Navedenim propisima bi se smanjili transakcioni troškovi korisnika, pre svega u slučaju frekventnih plaćanja. Bankarski sektor bi bio rasterećen, usled smanjenja obima plaćanja malih vrednosti, čime bi se smanjili i njihovi operativni troškovi

PROPISI

- Član 4. Zakona o platnom prometu (Sl. Glasnik RS br. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11)
- Član 5. st.1. Zakon o bankama (Sl. Glasnik RS br. 107/05 i 91/10)

12. NARODNA BANKA SRBIJE

12.2 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM

OPIS PROBLEMA

Članom 37. Zakona o deviznom poslovanju propisano je da Narodna banka Srbije propisuje rezidentima obavezu izveštavanja o plaćanju, naplaćivanju i prenosu po poslovima platnog prometa iz čl. 32. i 34. Zakona.

Odlukom o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom propisano je da su Rezidenti (obveznici izveštavanja) dužni da Narodnoj banci Srbije dostavljaju izveštaje u poslovanju sa inostranstvom, između ostalog i po osnovu: direktnih investicija nerezidenata u zemlji i direktnih investicija rezidenata u inostranstvu. Uputstvom NBS za sprovođenje napred navedene odluke u tački 4. propisano je: da su obveznici izveštavanja dužni da popunjene obrasce dostave najkasnije deset dana posle isteka izveštajnog perioda. Ovi propisi nameću obavezu pravnim subjektima da izveštavaju Narodnu banku, na kraju svakog tromesečja, o stanju pozicija čak i kada nije bilo promena (da vrši tzv. kursiranje) što predstavlja nepotrebno opterećenje za privredu u administrativnom smislu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom tako da se obaveštavanje ne odnosi na uloge u privredna društva u Srbiji, obzirom da su ti ulogi već evidentirani u Registru privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre i kao takvi su javno dostupni putem interneta.

U SPROVOĐENJU

Ukidanjem deviznog inspektorata, verovatno će prestati sankcionisanje zbog neizvršavanja obaveze tromesečnog obaveštavanja NBS o promenama na kapitalu privrednih subjekata sa stranim ulogom.

Međutim, bez izmene Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom, problem neće biti sistemski rešen.

PROPISI

- Zakon o deviznom poslovanju ("Sl. glasnik RS", br. 62/06 i 31/11)
- Odluka o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)
- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom ("Sl. glasnik RS", br. 87/2009)

13. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

13.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA

OPIS PROBLEMA

Svake godine se za postavljanje letnjih bašti u kafićima i restoranima traže ista dokumenta (poput skica i potvrde). Dosta vremena se gubi od podnošenja zahteva do dobijanja dozvole čak i u situaciji kad se dozvola za istu baštu izdaje i nekoliko godina unazad.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti i ubrzati proceduru za izdavanje dozvola za letnje bašte u situaciji kad je u prethodnom periodu izdavana dozvola za istu baštu.

PROPISI

- *Odgovarajući propisi lokalnih samouprava kojima je uređeno postavljanje letnjih bašti*

13. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

13.2 PREISPITATI POLITIKU TAKSI KOJE NAPLAĆUJE LOKALNA SAMOUPRAVA

OPIS PROBLEMA

Proširenjem nadležnosti lokalnih samouprava, preneto im je i ovlašćenje za naplatu taksi u procedurama koje sprovode. U praksi lokalne samouprave naplaćuju takse i u slučajevima kada za to nema opravdanja, naročito kada je u interesu same lokalne samouprave da joj građani prijavljuju nezakonita postupanja koja kontroliše po službenoj dužnosti.

Predlagač ove preporuke je naveo da se u Novom Sadu naplaćuje taksa od oko 600,00 dinara za prijavu komunalnoj inspekciji za nezakonito postupanje komunalnog preduzeća.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da lokalne samouprave ukinu sve takse-naknade koje organi lokalne smpuoprave naplaćuju za podnošenje prijava u vezi sa nezakonitim postupanjem.

PROPISI

- *Odgovarajući propisi lokalnih samouprava*

13. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

13.3 USPOSTAVITI JEDNOŠALTERSKI SISTEM ZA IZDAVANJE GRAĐEVINSKE DOZVOLE

OPIS PROBLEMA

Komplikovana, dugotrajna i skupa procedura pribavljanja građevinskih dozvola je jedan od najvećih problema za ulaganja i razvoj lokalnih samouprava.

Bez obzira na važeće propise u ovoj oblasti, evidentno je da su neke lokalne samouprave (npr. Indija), svojim angažovanjem u pružanju pomoći investitorima u procedurama pribavljanja zemljišta i građevinskih dozvola, uspele da prevaziđu ovaj problem i na omoguće svoj ubrzani razvoj.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se na lokalnom nivou uspostave „one-stop-shop“ sistemi za izdavanje građevinskih dozvola, koji će podrazumevati aktivnu podršku od strane lokalne samouprave investitorima u pribavljanju dokumentacije neophodne za izdavanje građevinske dozvole. Ova podrška podrazumeva prosleđivanje dokumentacije nadležnim instancama i praćenje procedura koje prethode samoj proceduri izdavanja građevinske dozvole.

PROPISI

- *Interni propisi lokalne samouprave*

ANEKS1: ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI PREDUZEĆA

U cilju obračunavanja realne cene birokratije koju plaćaju preduzeća u Srbiji, NALED je sproveo analizu troškova poslovanja na osnovu 16 kategorija administrativnih obaveza prema državi. Analiza je pokazala da standardno preduzeće godišnje za ovu svrhu izdvaja oko 3.500 evra (378.387 RSD). Reč je o troškovima koji nastaju ili kao direktan izdatak ili su obračunati kao vreme koji zaposleni utroše ispunjavajući obaveze nametnute administrativnim zahtevima. U pitanju je standardni trošak – konkretni iznosi mogu da variraju u zavisnosti od prometa, veličine i sektora u kojem određeno preduzeće posluje, ali i obima prenetog posla na knjigovodstvenu agenciju, ugovorene cene, i drugih faktora.

R.br.	NAZIV ADMINISTRATIVNE OBAVEZE	Administrativni trošak (RSD)
1	Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja (završnog računa)	189.079
2	Uplata pazara	13.143
3	Servisiranje fiskalnih kasa i fiskalizacija	5.912
4	Registracija finansijskih izveštaja za pravna lica koja nisu obveznici revizije i predaja poreskog bilansa	1.830
5	Prijava, promena i odjava radnika na obavezno socijalno osiguranje - obrazac M i MA	4.659
6	Knjiga dnevnih izveštaja - EDI	10.410
7	Prijava članova porodice na zdravstveno osiguranje	3.494
8	Registracija promene podataka u APR	3.370
9	Obračun ličnih primanja i pratećih evidencija, izrada i predaja M-4/M-4K obrazaca i prateće dokumentacije	50.939
10	Vođenje evidencija (bezbednost i zdravlje na radu)	926
11	Vođenje KEPU knjige	16.857
12	Overa zdravstvenih knjižica	2.834
13	Dostava PP OPJ i PP OD obrazaca Poreskoj upravi	13.810
14	Obaveštavanje PU radi izmene podataka u PDV evidenciji	1.014
15	Podnošenje poreske prijave PDV (jednom mesečno)	10.279
16	Popis	58.862
UKUPNI TROŠKOVI		378.387

ANEKS1: ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI PREDUZEĆA

PRETPOSTAVKE MODELA

Imajući u vidu strukturu registrovanih privrednih subjekata, za standardno preduzeće je određeno preduzeće koje se bavi trgovinom, ima sedište u Beogradu, jedan prodajni objekat, 10 zaposlenih. Pravna forma preduzeća je društvo sa ograničenom odgovornošću.

Pretpostavka je da preduzeće godišnje ima 16 administrativnih obaveza od kojih su neke ponavljajuće a neke jednokratne. Procene vremena i troškova potrebnih za obavljanje određenih administrativnih procedura dobijene su na osnovu intervjua preduzeća i knjigovodstvenih agencija ili uvidom u cenovnike agencija. Korišćen metod je model standardnog troška. Ukoliko samo preduzeće obavlja aktivnosti u vezi sa administrativnim zahtevom korišćena je satnica dobijena na osnovu prosečne vrednosti bruto plata u poslednjih 12 meseci.

Ostale pretpostavke modela su:

- Obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja podrazumeva vođenje računovodstvenih evidencija po principu dvojnog knjigovodstva (glavne knjige, svih analitičkih knjigovodstava (kupci, dobavljači, avansi osnovna sredstva) i robnomaterijalnog knjigovodstva. Računovodstvene agencije u cenu uobičajeno uključuju i PDV i druge poreske evidencije. Takođe je uzeto u obzir da usluge uključuju i izradu završnogračuna koji obuhvata sve finansijske izveštaje (bilans stanja, bilans uspeha, statistički aneks). Zavisno od ugovora sa knjigovodstvenim agencijama moguće je ugovoriti i predaju finansijskih izveštaja Agenciji za privredne registre, kao i predaju poreskog bilansa, godišnje poreske prijave i akontativne godišnje poreske prijave poreza na dohodak građana nadležnoj Poreskoj upravi. Kako bismo ovu proceduru izdvojili, odvojeno smo je prikazali, iako uobičajeno ulazi u „paket” knjigovodstvenih usluga koje se uobičajeno ugovaraju.*
- Jedna fiskalna kasa*
- Jednom godišnje se obavlja prijava, promena i odjava radnika na obavezno socijalno osiguranje*
- Knjiga dnevnih izveštaja se vodi 300 dana godišnje*
- Prijava članova porodice na zdravstveno osiguranje se obavlja 3 puta godišnje*
- Registracija promena podataka u APR-u može se odnositi na različite statusne promene kao što je promena sedišta, imena, direktora, kapitala, lica za zastupanje, itd.*
- Veći deo aktivnosti uključujući i evidencije poreza na dohodak građana i socijalnih doprinosa vrši knjigovodstvena agencija kao vid dodatne usluge*
- Popis se vrši dva puta godišnje – jedan redovni popis na kraju godine i jedan tokom godine, uz napomenu da troškovi popisa mogu znatno da variraju od subjekta do subjekta*

ANEKS 2: INDEKS KVALITETA REGULATORNOG OKRUŽENJA

NALED-ov indeks kvaliteta regulatornog okruženja dobijen je na osnovu većeg broja indikatora koji opisuju različite aspekte regulatornog okruženja. Indikatori su formirani na osnovu prikupljanja podataka i istraživanja koje je sproveo NALED. Neki od ovih indikatora su već dobro poznati, poput broja sprovedenih preporuka iz Sive knjige i Barometra podzakonskih propisa, dok su drugi potpuno novi. Svi indikatori grupisani su tako da čine šest povezanih komponenti. Namera NALED-a je da se na osnovu dobijenog indeksa kontinuirano prati rad Vlade Republike Srbije i ministarstava u domenu pripreme, usvajanja i implementacije propisa koji bitno utiču na poslovno okruženje. Indeks može imati vrednost od 0 – 100.

KOMPONENTE INDEKSA	OCENA
KOMPONENTA 1: REŠAVANJE REGULATORNIH PROBLEMA	18,6
Usvojene preporuke Sive knjige	20,4
Usvojene preporuke SRP-a	16,7
KOMPONENTA 2: AŽURNOST SPROVOĐENJA ZAKONA	10,3
Usvajanje podzakonskih akata (odnos usvojenih i zakonom predviđenih akata)	18,2
Kašnjenje podzakonskih akata	2,4
KOMPONENTA 3: KVALITET I TEMELJNOST PRIPREME PROPISA	43,0
Analiza efekata priložena uz propis	63,6
Ocena sadržaja analize efekata propisa prema Kancelariji za regulatornu reformu	52,4
Kvantifikacija regulatornih efekata	12,9
KOMPONENTA 4: JAVNOST PRIPREME PROPISA	27,8
Zastupljenost javnih rasprava i konsultacija	36,3
Dostupnost nacрта zakona	-
Zastupljenost hitnog postupka	19,2
KOMPONENTA 5: REGULATORNO OPTEREĆENJE	25,4
Administrativni troškovi	33,3
Učešće parafiskalnih nameta u ukupnim budžetskim prihodima	17,5
KOMPONENTA 6: DOSTUPNOST INFORMACIJA	62,2
Brzina odgovora na upit privrednog subjekta	11,1
Dostupnost informacija od javnog značaja	76,7
Sadržaj web prezentacija	100,0
UKUPNO = Indeks kvaliteta regulatornog okruženja	31,3

ANEKS 3: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

DOING BUSINESS REPORT

Doing Business Report je izveštaj o lakoći poslovanja u različitim zemljama sveta koji jednom godišnje priprema Svetska banka na osnovu analize regulatornog okruženja i podataka priključenih anketiranjem privrede. Upitnik koji se koristi u istraživanju zasnovan je na specifičnoj studiji slučaja, kako bi se osigurala uporedivost privreda među državama i tokom vremena. Posmatrani slučaj podrazumeva pretpostavke o pravnoj formi, veličini, lokaciji i načinu poslovanja preduzeća (po pravilu to su društava sa ograničenom odgovornošću srednje veličine). Analizom su obuhvaćeni samo glavni gradovi, pa ocena lakoće poslovanja ne mora biti reprezentativna i za ostale delove posmatrane države.

INDIKATORI	2013	2012	PROMENA	NADLEŽNA INSTITUCIJA
Ukupan broj analiziranih zemalja	185	183		
Lakoća poslovanja	86	95	9	Vlada Republike Srbije
Započinjanje biznisa	42	91	49	Ministarstvo finansija i privrede
Dobijanje građevinskih dozvola	179	178	-1	Ministarstvo građevinarstva i urbanizma
Dobijanje priključka za struju	77	76	1	Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine
Registrowanje imovine	41	40	-1	Ministarstvo građevinarstva i urbanizma
Dobijanje kredita	40	38	-2	Narodna banka Srbije
Zaštita investitora	82	79	-3	Ministarstvo finansija i privrede
Plaćanje poreza	149	145	-4	Ministarstvo finansija i privrede
Prekogranično trgovanje	94	92	-2	Ministarstvo finansija i privrede
Izvršavanje ugovora	103	102	-1	Ministarstvo pravde
Rešavanje nesolventnosti	103	120	17	Ministarstvo finansija i privrede

ANEKS 3: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

GLOBAL COMPETITIVENESS INDEX (GCI)

Globalni indeks konkurentnosti (GCI) Svetskog ekonomskog foruma uzima u obzir mikro i makro ekonomske osnove konkurentnosti određene zemlje. Indeks se dobija na osnovu preko 110 indikatora. Oko dve trećine varijabli dobija se na osnovu ankete vodećih menadžera, dok se jedna trećina varijabli odnosi na indikatore drugih međunarodnih institucija (poput Svetske banke i njenog Doing Business Reporta). Pomenute varijable razvrstane su u 12 “stubova”. U tabeli ispod nalaze se izabrani indikatori na osnovu kojih se izračunava GCI.

INDIKATOR	POZICIJA GCI 2012/13	POZICIJA GCI 2011/12	PROMENA	NADLEŽNO MINISTARSTVO
Fiksne telefonske linije	31	26	-5	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Pretplate na mobilni telefon	38	28	-10	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Internet korisnici	67	60	-7	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Pretplate na širokopojasni (broadband) internet	53	57	4	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Zaštita interesa manjinskih akcionara	143	140	-3	Ministarstvo finansija i privrede
Zaštita investitora	65	60	-5	Ministarstvo finansija i privrede
Broj procedura potrebnih za osnivanje preduzeća	74	65	-9	Ministarstvo finansija i privrede
Vreme potrebno za osnivanje preduzeća	59	51	-8	Ministarstvo finansija i privrede
Uticaj propisa na poslovanje SDI	123	125	2	Ministarstvo finansija i privrede
SDI i transfer tehnologija	123	110	-13	Ministarstvo finansija i privrede
Stepen razvoja klastera	133	128	-5	Ministarstvo finansija i privrede
Zaštita intelektualne svojine	116	107	-9	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kapacitet za inovacije	120	110	-10	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet naučno-istraživačkih institucija	67	61	-6	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Saradnja između univerziteta i industrije na polju istraživanja i razvoja	99	81	-18	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nabavke napredne tehnologije od strane Vlade	115	92	-23	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Raspoloživi naučnici i inženjeri	78	83	5	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet osnovnog obrazovanja	99	74	-25	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Osnovno obrazovanje - stopa upisa	77	58	-19	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Srednje obrazovanje - stopa upisa	58	57	-1	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Visoko obrazovanje - stopa upisa	52	50	-2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet obrazovnog sistema	111	111	0	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet prirodnomatematičkog obrazovanja	60	58	-2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet škola iz oblasti menadžmenta	116	114	-2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Pristup internetu u školama	92	83	-9	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Koruptivno trošenje javnih fondova	95	100	5	Ministarstvo finansija i privrede
Rasipna potrošnja Vlade	132	130	-2	Ministarstvo finansija i privrede

ANEKS 3: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

Kvalitet standarda revizije i izveštaja	117	114	-3	Ministarstvo finansija i privrede
Budžetski balans	90	66	-24	Ministarstvo finansija i privrede
Inflacija	129	106	-23	Ministarstvo finansija i privrede/Narodna banka
Razlika aktivne i pasivne kamatne stope		91	91	Ministarstvo finansija i privrede/Narodna banka
Dug države % BDP	92	85	-7	Ministarstvo finansija i privrede
Obim i efekat oporezivanja	122	118	-4	Ministarstvo finansija i privrede
Ukupna poreska stopa u odnosu na profit	50	50	0	Ministarstvo finansija i privrede
Carinska tarifa	72	68	-4	Ministarstvo finansija i privrede
Opterećenje carinskim procedurama	102	93	-9	Ministarstvo finansija i privrede/Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Dostupnost finansijskih usluga	97	103	6	Ministarstvo finansija i privrede/Narodna banka
Pristupačnost kreditiranja	100	93	-7	Ministarstvo finansija i privrede/Narodna banka
Raspoloživost preduzetničkog kapitala	126	121	-5	Ministarstvo finansija i privrede/Narodna banka
Kvalitet sveukupne infrastrukture	120	120	0	Ministarstvo saobraćaja/Ministarstvo građevinarstva i urbanizma
Kvalitet puteva	122	131	9	Ministarstvo saobraćaja
Kvalitet železničke infrastrukture	102	102	0	Ministarstvo saobraćaja
Kvalitet lučke infrastrukture	134	133	-1	Ministarstvo saobraćaja
Kvalitet infrastrukture vazdušnog saobraćaja	130	132	2	Ministarstvo saobraćaja
Dostupan broj avio sedišta	92	96	4	Ministarstvo saobraćaja
Preovlađivanje stranog vlasništva	124	116	-8	Ministarstvo pravde i državne uprave
Nezavisnost sudstva	129	128	-1	Ministarstvo pravde i državne uprave
Efikasnost pravnog okvira u rešavanju sporova	138	137	-1	Ministarstvo pravde i državne uprave
Efikasnost pravnog okvira u osporavanju propisa	133	127	-6	Ministarstvo pravde i državne uprave
Svojinska prava	130	126	-4	Ministarstvo pravde i državne uprave
Intezitet lokalne konkurencije	137	136	-1	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija
Stupanj tržišne dominacije	142	139	-3	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija/Komisija za zaštitu konkurencije
Efektivnost antimonopolske politike	142	137	-5	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Učestalost trgovinskih barijera	113	90	-23	Ministarstvo spoljne i unutrašnje trgovine i telekomunikacija/Ministarstvo finansija i privrede
Troškovi privrede u vezi sa kriminalom i nasiljem	85	84	-1	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Pouzdanost policije	78	84	6	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Saradnja u odnosima radna snaga-poslodavac	139	136	-3	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Fleksibilnost u određivanju plata	41	64	23	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Zapošljavanja i otpuštanja	98	89	-9	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Troškovi tehnološkog viška	21	50	29	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Plate i produktivnost	106	103	-3	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Učešće žena u radnoj snazi	77	69	-8	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike
Troškovi javnih politika u oblasti poljoprivrede	119	112	-7	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

O NALED-u

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) je nezavisno udruženje kompanija, opština i nevladinih organizacija koje rade zajedno na unapređenju privrednog ambijenta u Srbiji. Od osnivanja 2006. godine do danas, NALED je okupio preko 170 članova i realizovao više od 40 projekata ekonomskog razvoja u saradnji sa najrelevantnijim međunarodnim organizacijama i državnim institucijama.

Svi projekti i aktivnosti NALED-a usmereni su na realizaciju sledećih ciljeva:

- Unapređenje regulatornog okvira za poslovanje*
- Jačanje kapaciteta opština za lokalni ekonomski razvoj*
- Promocija investicija i razvoj privrede*

NALED je lider u promociji dijaloga između privatnog i javnog sektora, i jedan je od vodećih autoriteta na polju monitoringa regulatorne aktivnosti i merenja performansi javne uprave. NALED-ove originalne inicijative i projekti kao što su Barometar propisa, Kalkulator lokalnih такси i naknada, studija o parafiskalnim nametima, Siva knjiga i kampanja Pitajte kada, dale su značajan doprinos reformama u Srbiji i administrativnom rasterećenju privrede.

BELEŠKE

IMPRESUM

IZDAVAČ:

Nacionalna alijansa za lokalni
ekonomski razvoj – NALED

ZA IZDAVAČA:

Violeta Jovanović

PRIPREMA SADRŽAJA:

Izvršna Kancelarija NALED-a

STRUČNI SARADNICI:

Branko Radulović,
Đorđe Vukotić

PRELOM I PRIPREMA:

Dizajn biro Beograd

ŠTAMPA:

Cicero d.o.o

TIRAŽ:

500

Beograd, decembar 2012.

www.naled-serbia.org

CIP - Каталогизacija y публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

NALED. Siva knjiga / za izdavača Violeta
Jovanović., br. 5 - 2012- . - Beograd :
Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski
razvoj, 2012- (Beograd : Cicero). - 21 cm

Godišnje
ISSN 2217-4273 = NALED. Siva knjiga
COBISS.SR-ID 180270860

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija

t: 011 33 73 063, f: 011 33 73 061, e: naled@naled-serbia.org

www.naled-serbia.org

Štampanje ove publikacije omogućeno je uz pomoć američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili vlade Sjedinjenih Američkih Država.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA